

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ДУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ
ТА
ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2024-2027 РОКИ
З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ДУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ**

Дубно – 2023

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

ЗМІСТ

Зміст	2
Вступ	4
1. Зміст та основні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року, їх зв'язок з іншими документами державного планування	6
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогноз зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	21
Ландшафтні особливості рельєфу, клімат та атмосферне повітря	22
Корисні копалини	22
Характеристика ґрунтів, земельні ресурси	23
Водні ресурси	24
Екологічна ситуація	25
Природоохоронні території, біорізноманіття	26
Поводження з відходами	27
Здоров'я населення	27
Інфраструктура та матеріальні активи	29
Рекреаційні зони та культурна спадщина	30
Екологічне управління та моніторинг	31
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	33
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій із природоохоронним статусом ..	37
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	38
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	46
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	52
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	55
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі здоров'я населення	58
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	63
11. Резюме інформації нетехнічного характеру, розраховане на широку аудиторію	64

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Перелік таблиць

Таблиця 1.1. Стратегічні, оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади	6
Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	9
Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року	11
Таблиця 1.5. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року	19
Таблиця 2.1. Перелік зелених зон, інвентаризованих у Дубенській міській територіальній громаді	23
Таблиця 2.2. Загальні показники використання води у Дубенській міській територіальній громаді, млн. м ³ , 2021-2022 рр.	25
Таблиця 3.1. SWOT-аналіз екологічної ситуації, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, у Дубенській міській територіальній громаді	33
Таблиця 3.2. Вплив цілей Стратегії на компоненти навколишнього природного середовища	35
Таблиця 6.1. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів відповідно до контрольного переліку	46
Таблиця 9.1. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року для довкілля, в тому числі для здоров'я населення	59

Перелік рисунків

Рисунок 2.1. Картосхема Дубенської міської територіальної громади Рівненської області ..	21
Рисунок 2.2. Ґрунти Дубенської міської територіальної громади	23
Рисунок 2.3. Схема розміщення зелених зон у Дубенській міській територіальній громаді	24
Рисунок 2.4. Дубенська міська територіальна громада на схемі Регіональної екологічної мережі Рівненської області	26
Рисунок 2.5. Віковий розподіл поданих декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги	28

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

ВСТУП

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія і План заходів) зорієнтовані на розвиток сучасної згуртованої громади з екологічно чистою територією, комфортної та безпечної для ведення бізнесу та проживання, гостинної для поціновувачів активного і пасивного відпочинку. Оскільки Стратегія і План заходів є документами державного планування, вони підлягають процедурі стратегічної екологічної оцінки.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, сприяння інтеграції екологічних міркувань і підготовку документів державного планування з метою досягнення сталого розвитку. Це системний та комплексний інструмент оцінки, що підтримує та інформує про процес прийняття управлінських рішень суб'єктами діяльності, які можуть мати можливі екологічні наслідки.

СЕО здійснюється на засадах законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року відповідають засадам екологічної політики України, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» та Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року». Стратегію та План заходів також узгоджено з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695) та Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року (затверджено рішення сесії Рівненської обласної ради від 13.03.2020 р. №1618).

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року містить опис впливу реалізації Стратегії та Плану заходів на здоров'я населення громади.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії та Плану заходів розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296 (зі змінами і доповненнями), положень наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 08.10.2020 р. №213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

При підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку Стратегії та План заходів було враховано пропозиції Департаменту екології та природних ресурсів Рівненської обласної державної адміністрації (лист № 30-10-2996-23 від 30.10.2023 р.).

СЕО здійснюється на засадах законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2024-2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ, ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегічна екологічна оцінка охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Дубенської міської територіальної громади за умови реалізації Стратегії. Відтак об'єктом аналізу є визначені у Стратегії стратегічні, оперативні цілі та завдання.

Стратегією визначено стратегічне бачення Дубенської міської територіальної громади:

Дубно – історична та культурна перлина, одне з найдавніших міст Волині, приязна для бізнесу, комфортна, безпечна, дружна до довкілля громада із сучасною сферою послуг та промисловістю, потужний транспортно-логістичний вузол. Місто якісної освіти та медицини, патріотичного духу та спортивних звитяг.

Стратегічне бачення розвитку Дубенської міської територіальної громади досягатиметься через реалізацію стратегічних цілей, а обрані стратегічні цілі буде досягнуто через систему оперативних цілей (табл. 1.1).

Таблиця 1.1. Стратегічні, оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади

Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу громади	
Оперативні цілі	Завдання
1.1. Розвиток інноваційної та якісної освіти, підвищення рівня її доступності	1.1.1. Забезпечення доступу до якісної дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти
	1.1.2. Збільшення чисельності освічених та кар'єрно-успішних мешканців громади
	1.1.3. Побудова партнерства між освітою, владою, бізнесом та громадськістю
	1.1.4. Розвиток національно-патріотичного виховання
1.2. Створення доступного різнопрофільного культурного середовища та інфраструктури для розвитку молоді	1.2.1. Створення молодіжно-спортивного центру
	1.2.2. Підтримка ініціатив молоді міста
	1.2.3. Розвиток культурного потенціалу міста
1.3. Забезпечення якісної медицини та доступних соціальних послуг	1.3.1. Підвищення доступності надання первинної медичної допомоги
	1.3.2. Покращення якості надання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги (амбулаторної, стаціонарної, акушерсько-гінекологічної)
	1.3.3. Створення комфортних умов перебування пацієнтів в ЗОЗ, покращення доступності для маломобільних груп та осіб з інвалідністю
	1.3.4. Забезпечення надання якісних соціальних послуг

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

1.4. Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя	1.4.1. Упорядкування паркових зон, доступних для всіх груп населення
	1.4.2. Залучення мешканців до занять фізичною культурою та спортом, популяризація здорового способу життя
1.5. Ефективна взаємодія влади з громадськістю	1.5.1. Системна комунікація «Влада - громадськість»
	1.5.2. Відкрите місто: електронні ресурси для містян та система підтримки їх використання
Стратегічна ціль 2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	
Оперативні цілі	Завдання
2.1. Формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва	2.1.1. Підтримка суб'єктів малого та середнього підприємництва
	2.1.2. Удосконалення інформаційного та консультативно-методичного супроводу
2.2. Збереження та розвиток трудового потенціалу	2.2.1. Реалізація програм сприяння зайнятості громадян
	2.2.2. Сприяння розвитку підприємницької ініціативи та самозайнятості
2.3. Залучення інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості	2.3.1. Промоція громади та налагодження бізнес-зв'язків
	2.3.2. Підвищення інвестиційної привабливості громади в частині ресурсного забезпечення та супроводу
	2.3.3. Розвиток інфраструктури для промислового інвестування
Стратегічна ціль 3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля	
Оперативні цілі	Завдання
3.1. Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів	3.1.1. Модернізація комунальної інфраструктури
	3.1.2. Просторовий розвиток громади
3.2. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	3.2.1. Розвиток мереж громадського транспорту
	3.2.2. Покращення вулично-шляхової мережі, розбудова транспортних розв'язок міста
	3.2.3. Місто дружнє для пішоходів та велосипедистів
3.3. Підвищення рівня безпеки	3.3.1. Зменшення аварійних ситуацій та дорожньо-транспортних пригод
	3.3.2. Покращення системи відеоспостереження та екстреного інформування містян
3.4. Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ	3.4.1. Покращення стану навколишнього природного середовища
	3.4.2. Безпечне водопостачання та водовідведення
3.5. Забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста	3.5.1. Розвиток міської системи управління енергетичними ресурсами
	3.5.2. Підвищення енергоефективності системи вуличного освітлення міста
Стратегічна ціль 4. Розвиток туристичного потенціалу міста	
Оперативні цілі	Завдання
4.1. Ефективне використання наявних туристичних	4.1.1. Збереження історико-культурних надбань

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

можливостей та створення нових туристичних продуктів	4.1.2. Розвиток туристичних об'єктів, продуктів та мереж на базі наявного потенціалу
4.2. Розвиток туристичної інфраструктури	4.2.1. Сприяння створенню та розвитку об'єктів туристичної інфраструктури
	4.2.2. Сприяння діяльності суб'єктів туристичної спільноти та місцевих громадських організацій у сфері туризму
4.3. Промоція та зовнішнє позиціонування міста	4.3.1. Формування комплексної системи інформування про туристичні принади міста
	4.3.2. Підвищення поінформованості про місто, його туристичні та культурні об'єкти в Україні та за кордоном

Відповідно Закону України «Про Основні засади (стратегію) **державної екологічної політики України** на період до 2030 року» стратегічними цілями державної екологічної політики України є:

- Ціль 1 Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва
- Ціль 2 Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України
- Ціль 3 Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України
- Ціль 4 Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення
- Ціль 5 Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (далі – стратегічні цілі державної екологічної політики), представлено у табл. 1.2.

Стратегічна ціль 1 «Розвиток людського капіталу» передбачає розвиток інноваційної та якісної освіти, підвищення рівня її доступності; створення доступного різнопрофільного культурного середовища та інфраструктури для розвитку молоді; сприяння підвищенню якості медицини та доступності соціальних послуг; створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризацію спорту та здорового способу життя; підвищення ефективності взаємодії влади з громадськістю. Ця ціль Стратегії узгоджується із більшістю стратегічних цілей державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 2 «Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій» передбачає формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва; вжиття заходів для збереження та розвитку трудового потенціалу; сприяння залученню інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості. Ця стратегічна ціль узгоджується зі стратегічними цілями 1 і 3 державної екологічної політики та здебільшого нейтральні щодо її цілей 2, 4 і 5.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року			
	1. Розвиток людського капіталу	2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля	4. Розвиток туристичного потенціалу міста
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	++	0
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	0	++	+
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку	+	+	++	+
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	0	++	0
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	0	0	+	0

Для оцінювання відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- + цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;
- 0 цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;
- цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної політики;
- цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей цієї Стратегії.

Стратегічна ціль 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» передбачає модернізацію та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів; розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури; підвищення рівня безпеки на дорогах та вулицях міста; відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ; забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста. Ця стратегічна ціль узгоджується із усіма стратегічними цілями державної екологічної політики. Водночас, пріоритетним у громаді є розвиток системи управління відходами та підвищення культури мешканців громади щодо поводження із твердими побутовими відходами, а також впровадження заходів з енергоефективності в комунальних установах.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 4 «Розвиток туристичного потенціалу міста» передбачає ефективне використання наявних туристичних можливостей та створення нових туристичних продуктів; розвиток туристичної інфраструктури; промоцію та зовнішнє позиціонування міста. Ця стратегічна ціль узгоджується зі стратегічними цілями 2 і 3 державної екологічної політики та здебільшого нейтральні щодо її цілей 1, 4 і 5.

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 р. №1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
- створення ефективної системи хімічної безпеки;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
- досягнення «доброго» екологічного стану вод;
- забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;
- створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;
- підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
- посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
- стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
- включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
- підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року № 1363-р (далі – стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки), представлено в табл. 1.3.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року			
	1. Розвиток людського капіталу	2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля	4. Розвиток туристичного потенціалу міста
1. Зменшення рівня промислового забруднення	0	++	++	0
2. Створення ефективної системи хімічної безпеки	0	0	0	0
3. Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	+	+	++	+
4. Досягнення «доброго» екологічного стану вод	+	+	++	+
5. Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	0	0	+	0
6. Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами	+	+	++	+
7. Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища	0	0	+	0
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	+	+	+	+
9. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату	+	+	+	+
10. Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону	0	0	0	0
11. Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами	0	+	++	0
12. Підвищення обізнаності представників центральних і	+	+	+	+

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року			
	1. Розвиток людського капіталу	2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	3. Покращення комfortу проживання, безпеки та якості довкілля	4. Розвиток туристичного потенціалу міста
місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату				

Для оцінювання відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ цілі Стратегії повністю узгоджені зі стратегічними цілями Стратегії екологічної безпеки;
- + цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;
- 0 цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки нейтральні по відношенню одні до одних;
- цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей Стратегії екологічної безпеки;
- цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії розвитку територіальної громади.

Стратегічна ціль 1 «Розвиток людського капіталу» опосередковано узгоджується з 6 із 12 цілей Стратегії екологічної безпеки. Дана ціль, зокрема, спрямована на забезпечення раціонального використання природних ресурсів, а також забезпечення екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату, адже передбачає, серед іншого, створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля при умові бережливого ставлення до навколишнього природного середовища, а також популяризацію здорового способу життя.

Стратегічна ціль 2 «Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій» узгоджується з більшістю цілей Стратегії екологічної безпеки.

Стратегічна ціль 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» повністю узгоджується із цілями 1, 3, 4, 6, 11 та опосередковано узгоджується із цілями 5, 7-9, 12 Стратегії екологічної безпеки. Вона передбачає покращення інфраструктури громади зважаючи на норми природоохоронного законодавства. Зокрема, планується модернізація комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів та дорожньо-транспортної інфраструктури. Пріоритетами громади в контексті збереження навколишнього середовища є створення ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами, забезпечення збору побутового сміття, його вивезення та переробки. Крім того, у межах реалізації Стратегічної цілі 3 передбачено сприяння забезпеченості енергоефективності систем життєзабезпечення міста.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 4 «Розвиток туристичного потенціалу міста» узгоджується із половиною цілей Стратегії екологічної безпеки. Зокрема, у громаді розвиток туристичного потенціалу міста буде відбуватися із врахуванням норм природоохоронного законодавства.

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року розроблені відповідно до **Цілей сталого розвитку України до 2030 року**, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 р. № 722. Також вони зорієнтовані на реалізацію Водної стратегії України на період до 2050 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.11.2022 р. № 1134-р), стратегічними цілями якої є:

1. Забезпечення рівного доступу до якісної і безпечної для здоров'я людини питної води і належних санітарно-профілактичних заходів.
2. Поліпшення якісного стану водних об'єктів шляхом досягнення та підтримання «доброго» екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод, екологічного потенціалу штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод, кількісного та хімічного стану масивів підземних вод.
3. Забезпечення необхідної кількості водних ресурсів для відновлення та оздоровлення водних екосистем і досягнення стійкого водозабору та водопостачання.
4. Скорочення зростаючих ризиків нестачі води та надлишку води.
5. Запровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом та принципів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо водного врядування в районах річкових басейнів, у прибережних і морських водах.

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року зорієнтовані на забезпечення реалізації завдань **Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2019 р. № 688-р), яка включає наступні завдання:

1. Нарощення потенціалу зрошення та дренажу.
2. Модернізація міжгосподарських мереж.
3. Модернізація внутрішньогосподарських зрошувальних систем, яка передбачає модернізацію працюючих систем та відновлення працездатності пошкоджених, що не втратили свій ресурс.
4. Будівництво нових внутрішньогосподарських зрошувальних систем на міжгосподарських зрошувальних системах.
5. Відновлення дренажних систем у зоні осушення.
6. Модернізація працюючих дренажних систем.
7. Модернізація непрацюючих дренажних систем.
8. Відновлення дренажних систем у зоні зрошення.

Одним з чинників покращення якості атмосферного повітря є збереження та розвиток лісів. Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року зорієнтовані також на забезпечення реалізації стратегічних цілей **Державної стратегії управління лісами України на період**

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

до 2035 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1777-р), яка визначає наступні стратегічні цілі:

1. Ефективне управління лісами.
2. Забезпечення екологічної стійкості.
3. Забезпечення вагомого внеску лісів в розвиток економіки.
4. Рекреація та відкрите суспільство.
5. Дослідження та освіта.

Водночас орієнтація Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року на підвищення енергоефективності громади відповідає засадам **Енергетичної стратегії України до 2050 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. № 373-р). Стратегія та план заходів передбачають заходи з термомодернізації комунальних закладів, розвиток альтернативних джерел енергії на території громади.

При розробці Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року враховані ключові аспекти **Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки** (табл. 1.4), в якій визначено наступні стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

**Таблиця 1.4. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року
Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки**

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021- 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року																			
	1. Розвиток людського капіталу	1.1. Розвиток інноваційної та якісної освіти, підвищення рівня її доступності	1.2. Створення доступного різнопрофільного культурного середовища та інфраструктури для розвитку молоді	1.3. Забезпечення якісної медицини та доступних соціальних послуг	1.4. Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя	1.5. Ефективна взаємодія влади з громадськістю	2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	2.1. Формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва	2.2. Збереження та розвиток трудового потенціалу	2.3. Залучення інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості	3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля	3.1. Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів	3.2. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	3.3. Підвищення рівня безпеки	3.4. Відновлення та стає використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ	3.5. Забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста	4. Розвиток туристичного потенціалу міста	4.1. Ефективне використання наявних туристичних можливостей та створення нових туристичних продуктів	4.2. Розвиток туристичної інфраструктури	4.3. Промоція та зовнішнє позиціонування міста
I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах																				
1.1. Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)							**	**	**	**	*	*	**	*	*	**	**	**	**	*
1.2. Збереження навколишнього природного середовища та стає використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки					**						**	**	**	**	**	**	*	**	*	*

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Продовження табл. 1.4

[illegible]

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Продовження табл. 1.4

3.5. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації	*	*	*	*	*				*											
3.6. Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні						*			*											

**У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ** (сильний зв'язок) або * (опосередкований зв'язок)*

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Реалізація Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, адже:

- Стратегічна ціль 1 «Розвиток людського капіталу» Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року прямо співвідноситься зі оперативними цілями 1.5 «Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України» та 2.1 «Розвиток людського капіталу», а також опосередковано корелює із оперативними цілями 1.4 «Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів», 3.2 «Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики» та 3.5 «Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації» ДСРР;
- Стратегічна ціль 2 «Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій» кореспондується з цілями 1 та 2 ДСРР, а також частково співвідноситься із ціллю 3 ДСРР;
- Стратегічна ціль 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» частково узгоджується з цілями 1 та 3 ДСРР;
- Стратегічна ціль 4 «Розвиток туристичного потенціалу міста» тісно корелює із ціллю 1 та частково узгоджується з цілями 2 та 3 ДСРР.

Стратегічні напрямки розвитку Дубенської міської територіальної громади також сформовані із урахуванням стратегічних цілей **Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року**, яка базується на аналізі результатів соціально-економічного розвитку області, розумінні актуальних проблем розвитку регіону, районів та територіальних громад. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року проведено у табл. 1.5.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 1.5. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року																			
	1. Розвиток людського капіталу	1.1. Розвиток інноваційної та якісної освіти, підвищення рівня її доступності	1.2. Створення доступного різнопрофільного культурного середовища та інфраструктури для розвитку молоді	1.3. Забезпечення якісної медицини та доступних соціальних послуг	1.4. Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя	1.5. Ефективна взаємодія влади з громадськістю	2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій	2.1. Формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва	2.2. Збереження та розвиток трудового потенціалу	2.3. Залучення інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості	3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля	3.1. Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів	3.2. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	3.3. Підвищення рівня безпеки	3.4. Відновлення та стає використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ	3.5. Забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста	4. Розвиток туристичного потенціалу міста	4.1. Ефективне використання наявних туристичних можливостей та створення нових туристичних продуктів	4.2. Розвиток туристичної інфраструктури	4.3. Промоція та зовнішнє позиціонування міста
1. Розвиток конкурентної економіки																				
1.1. Підтримка високо-технологічних виробництв та наукових досліджень							*	*	*											
1.2. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу							**	**	**									*	*	
1.3. Стимулювання залучення інвестицій							**	*	**									*	*	
2. Збалансований розвиток територій																				
2.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територій												**	**		**	**		*	**	
2.2. Стимулювання економічної активності в громадах							**	**	**									*		
3. Розвиток людського капіталу																				
3.1. Підвищення обізнаності та соціальної активності мешканців		**	**	**	**	*		*												
3.2. Забезпечення належних умов для проживання та рівних можливостей для самореалізації		**	**	**	**	*		*						*		**				

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ** (сильний зв'язок) або * (опосередкований зв'язок)

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року безпосередньо відповідає стратегічним цілям Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року. Вона містить відповідні зазначеному документу стратегічні та оперативні цілі, а також завдання, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Зокрема:

- Стратегічна ціль 1 «Розвиток людського капіталу» Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року прямо співвідноситься зі стратегічною ціллю 3 «Розвиток людського капіталу» Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року;
- Стратегічна ціль 2 «Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій» прямо кореспондується з ціллю 2 «Розвиток конкурентної економіки», частково – з цілями 1 і 3 Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року;
- Стратегічна ціль 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» частково узгоджується з стратегічними цілями 2 та 3 Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року;
- Стратегічна ціль 4 «Розвиток туристичного потенціалу міста» частково узгоджується з стратегічними цілями 1 та 2 Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.

Також Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року узгоджуються із основними засадами інших документів державного планування, серед яких: **Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року** (затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 р. № 443-р), **Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. №526-р) та ін.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Дубенську міську територіальну громаду було утворено у 2020 р. відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 722-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області».

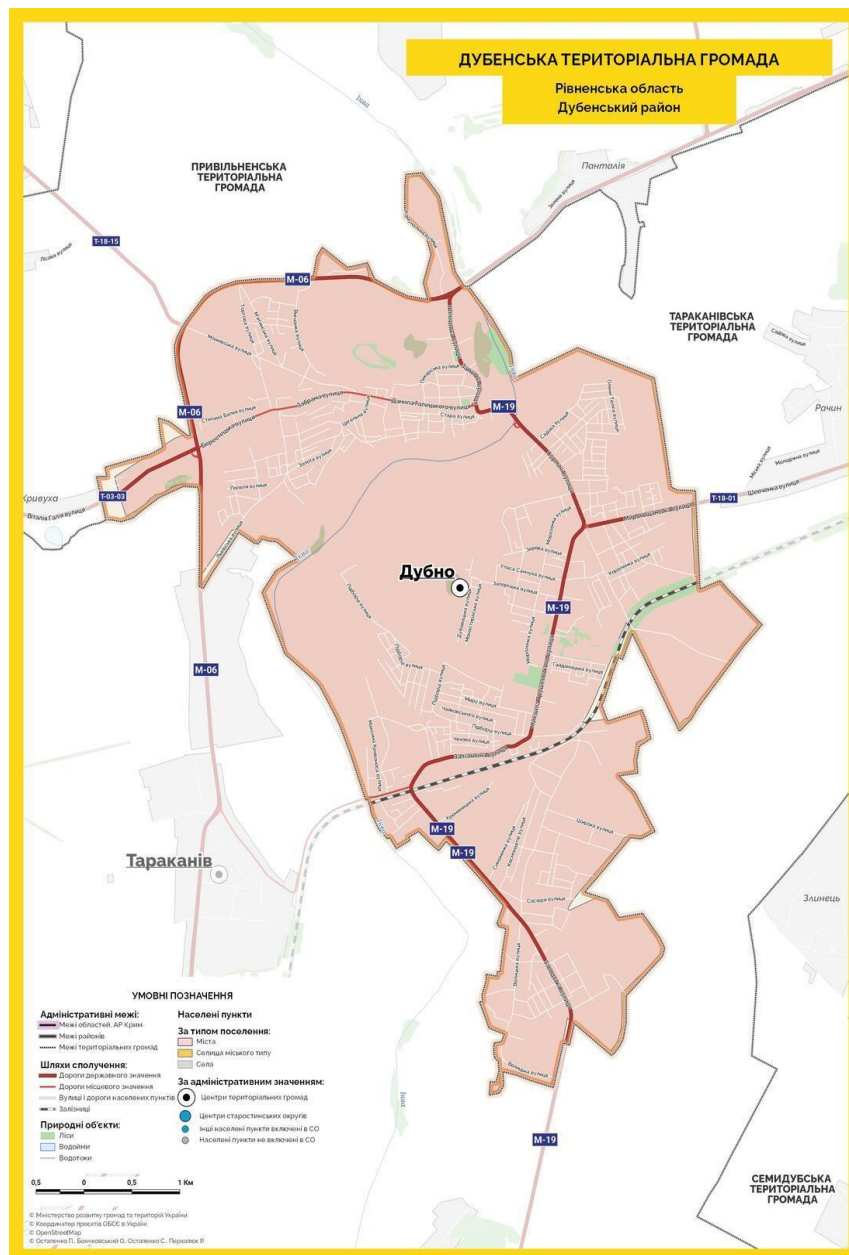

Рисунок 2.1. Картосхема Дубенської міської територіальної громади Рівненської області

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Місто Дубно – адміністративний центр Дубенської міської територіальної громади, а також Дубенського району Рівненської області. Місто розташоване в південно-західній частині області на Волинсько-Подільській височині, на річці Іква. Площа міста – 2704 га, з них 27,6% складає житлова забудова.

Місто Дубно – одне з небагатьох міст України, яке в результаті адміністративно-територіальної реформи не приєднало сусідні сільські громади.

Дубенська міська територіальна громада розташована у південно-західній частині Рівненської області на Волинсько-Подільській височині, на висоті 202 метрів над рівнем моря. Відстань від м. Дубно до обласного центра Рівненської області – м. Рівне, становить 47 км, часова доступність між містами – приблизно 40 хв.

Ландшафтні особливості рельєфу, клімат та атмосферне повітря

Останніми роками спостерігається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від автотранспорту у зв'язку зі збільшенням його кількості. Існує велике навантаження на основні дороги м. Дубно, зокрема ті, що ведуть до його центра.

Рівненщина загалом характеризується сприятливим кліматом для життєдіяльності людини. Клімат Дубенської територіальної громади помірно-континентальний. Йому притаманні порівняно висока вологість, невеликі коливання температури, помірно тепле літо, м'яка зима з частими відлигами. Влітку переважно вітри північно-західні, взимку західні й південно-західні. Середня температура повітря в січні становить -4,0°C, у липні – +19,1°C, кількість сонячних днів у році – 70, кількість опадів 600-700 мм на рік, більше у літній період.

Щоденно на метеостанції «Дубно» проводяться спостереження за параметрами погоди, а саме за температурним режимом, опадами, небезпечними та стихійними явищами погоди – грозами, градом, шквальним вітром, снігопадами, ожеледдю, туманами тощо. Дані збираються та аналізуються, трансформуючись у прогнози погоди та попередження про виникнення небезпечних та стихійних явищ, а також поповнюють архів гідрометеорологічних даних (формують кліматичні ряди). Дані спостережень дозволяють констатувати, що за останніх 10 років клімат громади став значно теплішим, літо гарячим, мало дощовим. Через посуху глибина ґрунтових вод збільшилась. Теплий період року збільшився, зима стала м'якшою та коротшою.

Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2022 р. стаціонарними джерелами забруднення у Дубенській громаді склав 97,4 т (щільність викидів – 3608,6 кг/м², обсяг викидів у розрахунку на 1 особу – 2,6 кг). Відтак, м. Дубно зайняло другу позицію у рейтингу найбільш забруднених територій Рівненської області (після м. Рівного). У структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення у 2022 р. в громаді переважали діоксид азоту, оксид вуглецю та речовини у вигляді твердих суспендованих частинок.

За даними лабораторних спостережень за потужністю експозиційної дози гамма-випромінювання метеостанції «Дубно» (здійснюються щоденно о 08 год. зимового та 09 год. літнього часу) радіаційна обстановка на території Дубенської громади у 2022 р. була стабільною і не зазнала змін у порівнянні з попереднім роком.

Корисні копалини

На території громади відсутні родовища корисних копалин. Поблизу м. Дубно розташоване родовище неметалічних корисних копалин, яке не розробляється.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Характеристика ґрунтів, земельні ресурси

Ґрунт – це специфічний елемент біосфери, він не тільки акумулює токсичні речовини, але й виступає як природний буфер. Ґрунт здатний трансформувати сполуки металів, зв'язувати їх у менш доступні форми, тим самим знижуючи їх надходження до рослин. Він має здатність до самоочищення. Саме у цьому полягає бар'єрна функція ґрунтів як елемента ландшафту.

Ґрунтовий покрив території Дубенської громади й околиць досить різноманітний. Утім, найпоширенішими є опідзолені ґрунти переважно на лесових породах (зокрема, ясно-сірі опідзолені та сірі опідзолені ґрунти), а також чорноземи глибокі на лесових породах. На південно-східних околицях громади трапляються торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти (рис. 2.2).

Рисунок 2.2. Ґрунти Дубенської міської територіальної громади¹

Ґрунтоутворюючими породами є ліс і лісовидні суглинки. Майже всі ґрунти не затримують шкідливих солей.

Основними чинниками антропогенного впливу на ґрунти громади є промисловість та автотранспорт. Варто зауважити, що забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Чинником забруднення ґрунтів в громаді також є утилізація твердих побутових відходів на полігоні ТПВ. Звалище перевантажене, не відповідає діючим санітарним та гігієнічним вимогам, а відтак чинить негативний вплив на довкілля.

Об'єкти озеленення

В Дубенській міській територіальній громаді інвентаризовано низку зелених зон (табл. 2.1, рис. 2.3).

Таблиця 2.1. Перелік зелених зон, інвентаризованих у Дубенській міській територіальній громаді

Назва/адреса	Площа, га
вул.Львівська (меморіал танкової битви)	0,99
вул.М'ятинська	4,21
вул. Шевченка (існуючий сквер)	0,53
вул. Сурмичі (ставок)	1,76
вул. Сурмичі (ставок)	1,28
вул. Замкова (існуючий сквер)	0,32
вул. Грушевського (парк Афганців)	4,89
сквер в районі стадіону "Спартак"	7,39

¹ Карта ґрунтів України. URL: <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#win16>

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Назва/адреса	Площа, га
сквер по вул. Т. Бульба	0,51
сквер на майдані Незалежності	0,79
майдан героїв УПА на вул. залізничній	0,24
сквер біля центру зайнятості	0,1
в'їзд в Дубно, пам'ятник Іванову І.І.	0,2
сквер напроти ринку "Козацький"	0,1

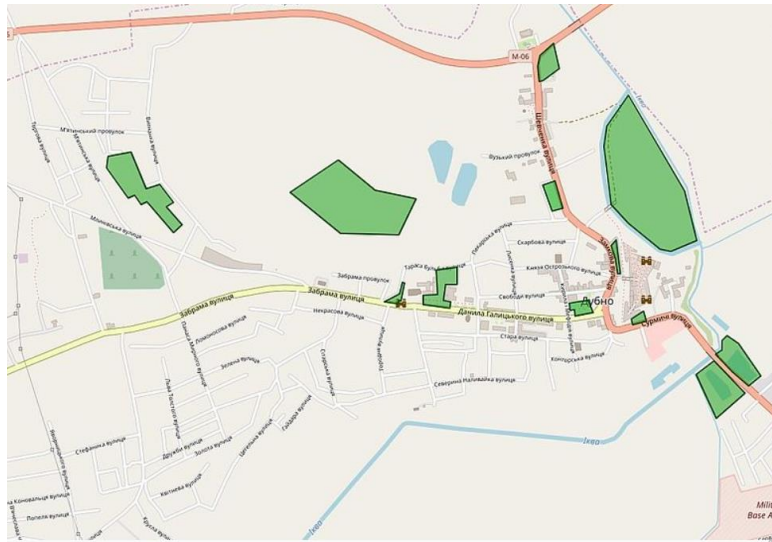

Рисунок 2.3. Схема розміщення зелених зон у Дубенській міській територіальній громаді²

ОМС характеризується проактивністю в контексті озеленення території громади. У плановому періоді планується збільшення протяжності лісопосадкових смуг, а також висадка нових дерев/кущів, зокрема, уздовж доріг із активним трафіком.

Водні ресурси

Ріка Іква, яка протікає громадою, належить до басейну Дніпра (впадає в р. Стир). Це річка рівнинного типу, має повільну течію, меліорована в межах м. Дубно. Також у громаді розміщено 27 штучних водойм.

У Дубенській громаді у 2022 р. обсяг загального забору води із природних та підземних водних об'єктів становив 1,063 млн. м³, що на 24 тис. м³ менше, ніж у 2021 р. (табл. 2.2).

Обсяг використання свіжої води у громаді в 2022 р. становив 760 тис. м³ та знизився, порівняно із 2021 р., на 25 тис. м³. Приблизно 86% від загального обсягу спожитої свіжої води використовується на питні і санітарно-гігієнічні потреби.

² Офіційний веб-сайт Дубенської міської ради. Зелені зони. URL: <https://dubno-adm.gov.ua/dubenchaniu/blagoustrii-mista-ekologija/zeleni-zoni.html>

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 2.2. Загальні показники використання води у Дубенській міській територіальній громаді, млн. м³, 2021-2022 рр.³

Показники	Роки	
	2021	2022
Кількість звітуючих водокористувачів, од.	10	10
Забрано із природних водних об'єктів, всього	1,087	1,063
Забрано у т.ч. із підземних водних об'єктів	1,087	1,063
Використано свіжої води, всього	0,785	0,760
<i>Використано у т.ч. на питні і санітарно-гігієнічні потреби</i>	0,672	0,656
<i>Використано у т.ч. на виробничі потреби</i>	0,113	0,104
<i>Використано у т.ч. на потреби зрошення</i>	---	---
<i>Використано у т.ч. на інші потреби</i>	---	---
Загальне водовідведення	1,152	1,127
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього	1,151	1,126
<i>Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: забруднених</i>	1,151	1,126
<i>Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно чистих без очистки</i>	---	---
<i>Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно очищених на спорудах</i>	---	---
Скинуто транзитної води	---	---
Оборотне, повторне та послідовне використання	---	---

Екологічна ситуація

Стан довкілля Дубенської міської територіальної громади характеризується відчутним впливом господарської діяльності.

Територією громади протікає р. Іква. Основним забруднювачем її вод є КП «Дубноводоканал». Об'єм скидання зворотних вод підприємством у 2022 р. становив 1125,6 млн м³, що на 52,6 млн м³ менше, ніж у 2020 р. При цьому, з-поміж забруднюючих речовин переважали хлориди та органічні речовини. Річка Іква – одна із річок Рівненщини, яка зазнає найбільшого негативного антропогенного впливу⁴.

Загалом, на якість поверхневих вод найбільш негативний вплив чинять скиди недостатньо чищених та неочищених стічних вод. Зокрема, у 2021 р. було скинуто у поверхневі водні об'єкти 1,151 млн м³ зворотних (стічних) вод, усі вони були забрудненими⁵.

Каналізаційні очисні споруди міста збудовані у 1982 р. займають площу 2,5 га. Очисні споруди не відповідають діючим потребам міста. З цієї метою у 2019 році розроблено проектну документацію збільшення потужності очисних споруд каналізації до 10,0 тис. м³ очистки стоків за добу. Для ефективного очищення стічних вод запропонована сучасна технологія, яка включає чотири стадії: механічне очищення, біологічне очищення, фізико-хімічне доочищення та знезараження стічних вод. Загальна кошторисна вартість за цінами станом на травень 2019 року становить 399,5 млн. грн. У 2022 році укладено договір на коригування проектної документації.

³ Загальні показники використання води, 2021 рік. URL: https://www.davr.gov.ua/fls18/vodokorystuvanna_ter_21.pdf; Державний водний кадастр за розділом: «Водокористування». URL: <https://data.gov.ua/dataset/cadastre-water-use>.

⁴ Звіт про Стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року. URL: <https://www.rv.gov.ua/storage/app/sites/11/022020/30032020-seo-zvit.pdf>

⁵ Загальні показники використання води, 2021 рік. URL: https://www.davr.gov.ua/fls18/vodokorystuvanna_ter_21.pdf

**Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року**

Основними чинниками антропогенного впливу на ґрунти та земельні ресурси громади є промисловість та транспорт.

На території Дубенської громади наявний один хімічно-небезпечний об'єкт, віднесений до категорії об'єктів підвищеної небезпеки Рівненської області. Це ПАТ «Дубномолоко».

В умовах військової агресії Росії проти України екологія та природно-ресурсний потенціал Дубенської громади зазнали значного негативного впливу. Зокрема, внаслідок ракетно-бомбового удару по нафтових базах у м. Дубно 26 березня 2022 року відбувся витік нафтопродуктів з наступним їх загорянням. Сума збитків внаслідок забруднення земельних ділянок склала 7,6 млн грн, атмосферного повітря – 94,1 млн грн.

У 2022 р. на заходи, пов'язані із охороною довкілля бюджетом Дубенської громади було спрямовано 120,3 тис. грн⁶, що майже утричі менше, порівняно із відповідним показником 2021 р. Таке суттєве падіння аналізованого показника було зумовлене у т.ч. впровадженням в країні режиму воєнного стану.

Природоохоронні території, біорізноманіття

Дубенська міська територіальна громада розміщена між Іквянським екологічним коридором та Мирогощансько-Бущанським екологічним субкоридором (рис. 2.4).

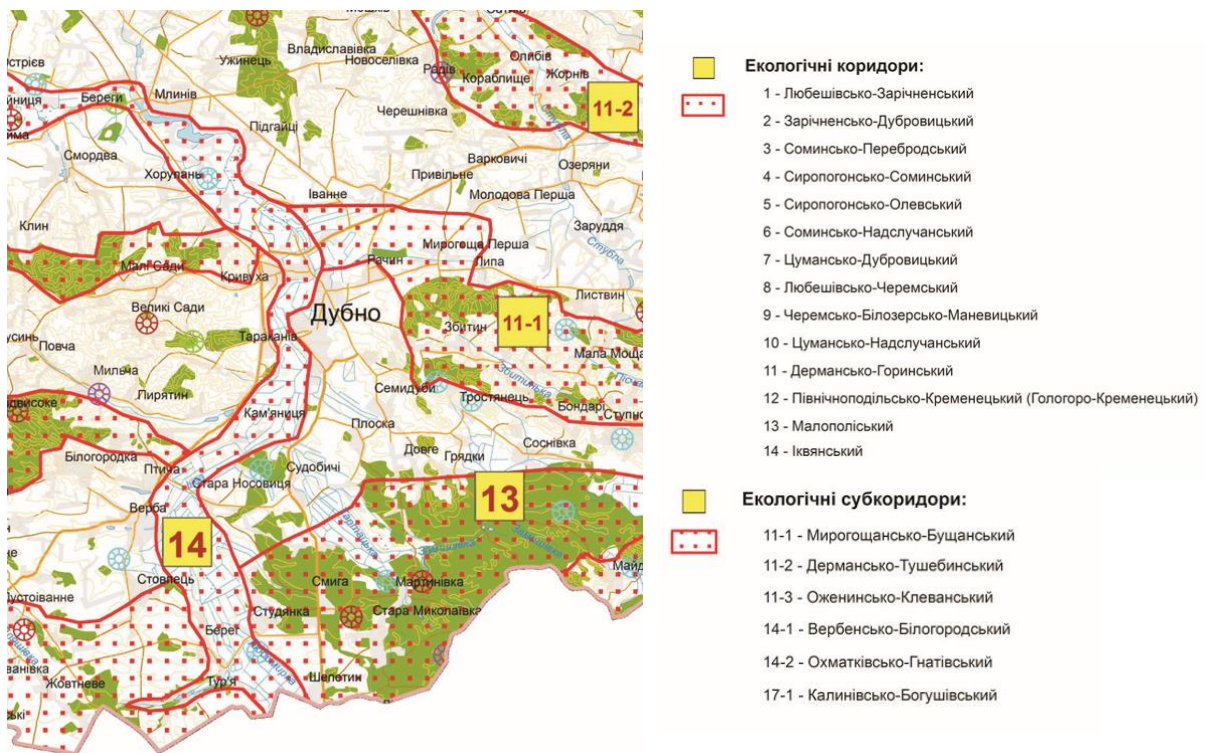

Рисунок 2.4. Дубенська міська територіальна громада на схемі Регіональної екологічної мережі Рівненської області

Територія Дубенської громади за своїм рослинним покривом належить до Східноєвропейського округу мішаного, листяного лісу та лісостепу. У рослинному покриві переважають грабово-дубові, дубові ліси і остепнені луки.

Тваринний світ громади представлений ссавцями, птахами, плазунами та земноводними. Тут зустрічається чимало видів хребетних, зокрема представники

⁶ Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

орнітофауни – водоплавні, болотні та лучні птахи (качки, кулики, перепілки). Здебільшого ареалом їх мешкання є околиці міста, оскільки інтенсивний розвиток м. Дубно, промислових об'єктів, господарства і міської транспортної інфраструктури утруднює процес міграції, розмноження та розповсюдження диких тварин.

На території Дубенської громади наявні три природоохоронні об'єкти – ботанічні пам'ятки природи місцевого значення в Україні:

- Дуб пана Василя (дуб звичайний). Розташований на території колишнього парку мисливської резиденції графині Шувалової, архітектурного комплексу XIX століття. Статус отриманий у 2018 році. Орієнтовний вік – понад 100 років, обхват стовбура – 4 м;
- Дуб Діонісія Міклера (дуб каштанolistий). Статус отриманий у 2018 році. Орієнтовний вік – понад 100 років, обхват стовбура – 2,75 м;
- Дуб графині Шувалової (дуб звичайний). Статус отриманий у 2018 році. Орієнтовний вік – понад 100 років, обхват стовбура – 2,78 м.

На території Дубенської міської територіальної громади об'єкти Смарагдової мережі України відсутні. Зважаючи на це, а також беручи до уваги незначну кількість та площу об'єктів природно-заповідного фонду на території громади доцільним є створення нових природоохоронних територій та розширення мережі природно-заповідного фонду, наприклад, на базі існуючих парків чи територій озеленення.

Поводження з відходами

У 2020 р. суб'єктами господарювання, зареєстрованими у м. Дубно, було утворено майже 13 тис т відходів I-IV класу небезпеки (або 1,5% від відповідного обласного показника), що на 3,9 тис т менше, ніж у 2019 р. Майже 77% цих відходів було видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти.

ПрАТ «Дубномолоко» входить до десятки підприємств, основних утворювачів відходів Рівненської області. Унаслідок його господарської діяльності продукуються відходи I класу небезпеки, зокрема, лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані лампи.

На території Дубенської громади наявний полігон побутових відходів, утім він працює в режимі перевантаження. Площа полігону – 5 га. Він експлуатується із 1972 р. За час експлуатації на сміттєзвалищі накопичилось близько 1500,0 тис. м³ сміття. Середньорічний обсяг видалення відходів складає 38 тис. м³, обсяг вироблення відходів в місті в рік складає 50,0 тис. м³.

Здоров'я населення

Чисельність населення Дубенської міської територіальної громади станом на кін. I півріччя 2023 р. складало 36869 осіб. Щільність населення – 1366 ос./км². Громада займає приблизно 0,1% території Рівненської області, при цьому в ній проживає 3,2% жителів регіону. У громаді також станом на 01.04.2023 р. офіційно обліковано 2674 внутрішньо переміщені особи.

Медичну допомогу населенню у Дубенській громаді надає низка лікувально-профілактичних закладів:

- 1) комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги». Тут працюють 31 сімейний лікар та 54 медсестри сімейної медицини;
- 2) комунальне некомерційне підприємство «Міська поліклініка»;
- 3) комунальне некомерційне підприємство «Пологовий будинок»;
- 4) комунальне некомерційне підприємство «Дубенська міська лікарня»;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

5) Дубенська станція екстреної швидкої медичної допомоги (підрозділ Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф).

Також у громаді функціонують 1 приватний лікувально-діагностичний центр, 20 приватних стоматологічних клінік та кабінетів.

Первинну медико-санітарну допомогу (далі – ПМСД) у громаді надають комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги», комунальне некомерційне підприємство «Міська поліклініка» та ФОП Юсин Л.М. Зазначені заклади охорони здоров'я повністю забезпечують потреби мешканців громади у послугах первинної медико-санітарної допомоги.

Третину декларантів закладів ПМСД Дубенської громади становили особи віком 40-64 роки. Частка декларантів-дітей віком 0-5 років становила лише 5,8% (рис. 2.5).

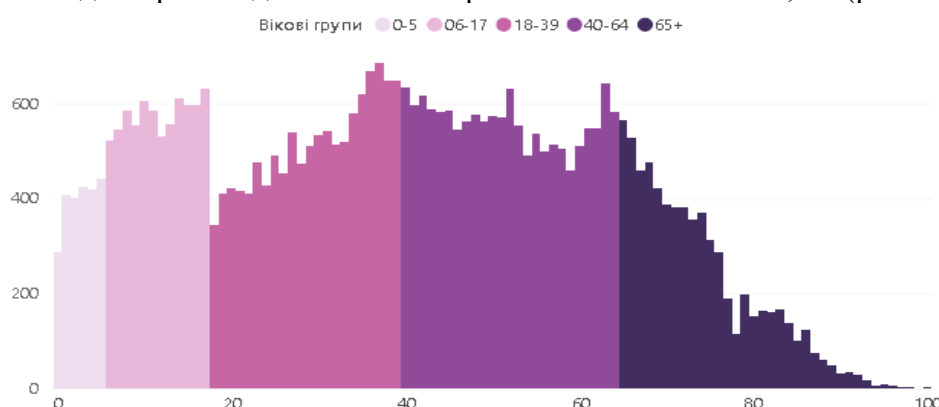

Рисунок 2.5. Віковий розподіл поданих декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги⁷

З метою підвищення якості та доступності медичного обслуговування жителів м. Дубно, оптимізації мережі та вдосконалення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів, попередження серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань, протидії захворюванню на туберкульоз, боротьбу з онкологічними захворюваннями, цукровим діабетом реалізовується Програма «Здоров'я дубенчан» на 2019-2023 роки. Також у сфері охорони здоров'я реалізуються наступні міські та міські цільові соціальні програми:

- Міська цільова соціальна програма «Діти – наше майбутнє» на 2021-2025 роки;
- Міська програма розвитку паліативної допомоги та догляду в м. Дубно на 2021-2025 роки;
- Міська цільова соціальна програма «Зубопротезування пільгової категорії населення м. Дубно на 2021-2023 роки»;
- Міська програма покращення медико-генетичної допомоги дітям і вагітним в умовах реформування медичної галузі на 2021-2023 роки;
- Міська цільова соціальна програма «Протидії захворюванню на туберкульоз на 2021-2023 роки»;
- Міська програма профілактичних оглядів юнаків приписного і призовного віку та осіб, які підлягають мобілізації на 2022-2025 роки.

⁷ Статистика поданих декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги. Національна служба здоров'я України.
URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Інфраструктура та матеріальні активи

У місті функціонує 9 шкіл (в т.ч. приватний заклад «Дубенська гімназія «Премудрість»»), в яких навчається 5013 учнів. Також діють 6 закладів дошкільної освіти, які відвідують 846 дітей. Рівень охоплення дітей громади дошкільною освітою становить лише 44% (аналогічний середній показник по Україні для міських територій – 81%, при цьому відповідний нормативний ЄС – 95%). Низький рівень охоплення дітей Дубенської громади дошкільним навчанням зумовлений нестачею закладів дошкільної освіти та недостатньою площею укріплень у них.

Для реалізації права дітей з особливими освітніми потребами віком 0-18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти в м. Дубно у 2018 р. створено комунальну установу «Інклюзивно-ресурсний центр» Дубенської міської ради Рівненської області. На обліку в Центрі станом на поч. II півріччя 2023 р. перебувало 198 дітей. У громаді діє Дубенська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат для дітей з особливими потребами, де навчаються приблизно 100 учнів.

Для підтримки здібностей школярів в громаді працюють позашкільні заклади освіти:

1. Будинок дітей та молоді (ведеться гурткова діяльність за напрямками художньо-естетичний відділ та дозвілєво-оздоровчий).
2. Центр науково-технічної дитячої та юнацької творчості (ведеться гурткова діяльність за напрямками авіамоделювання, ракетомоделювання, оригамі, основи інформатики тощо).
3. Дитячо-юнацька спортивна школа.
4. Центр національно-патріотичного виховання та туризму (ведеться гурткова діяльність за напрямками туристичне краєзнавство, історичне краєзнавство, пішохідний туризм, спортивне орієнтування).
5. Школа мистецтв (навчанням охоплено понад 300 дітей, які навчаються за напрямками: музичний; образотворче мистецтво; хореографія).

Професійну (професійно-технічну) та вищу освіту у громаді надають Державний навчальний заклад «Дубенське вище художнє професійно-технічне училище», ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету», ВСП «Дубенський фаховий коледж культури і мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету», Дубенський фаховий коледж Університету «Україна», ВП «Дубенський фаховий медичний коледж» КЗВО «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради.

Для занять фізичною культурою та спортом, проведення учбово-тренувальної роботи у громаді функціонують: 3 стадіони, 10 спортивних залів, 6 спортивних майданчиків зі штучним покриттям. На річці Ікві функціонує 2 веслувальні бази, на яких тренуються та змагаються дорослі та діти з веслування на байдарках та каное.

Житловий фонд міста Дубно становить 231 житлових будинків і гуртожитків (без урахування будинків садибного типу приватного сектору) загальною площею 241,2 тис. м². Позитивну динаміку має створення *об'єднань співвласників багатоквартирних будинків*.

Майже 70% жителів міста проживають в *індивідуальних житлових будинках*, більшість з яких підключені до комунальних мереж.

У громаді функціонує залізнична станція «Дубно». Вона підпорядкована відокремленому підрозділу «Рівненська дирекція залізничних перевезень» Львівської залізниці.

У громаді наявне сміттєзвалище площею 5 га. За час експлуатації на сміттєзвалищі накопичилось близько 1500,0 тис. м³ сміття. Середньорічний обсяг видалення відходів складає 38 тис. м³, обсяг вироблення відходів в місті в рік складає 50,0 тис. м³.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

На території міста розташовано 10 кладовищ, які утримуються та прибираються за рахунок коштів міського бюджету.

Медичну допомогу населенню у Дубенській громаді надає низка лікувально-профілактичних закладів:

- 1) комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги». Тут працюють 31 сімейний лікар та 54 медсестри сімейної медицини;
- 2) комунальне некомерційне підприємство «Міська поліклініка»;
- 3) комунальне некомерційне підприємство «Пологовий будинок»;
- 4) комунальне некомерційне підприємство «Дубенська міська лікарня»;
- 5) Дубенська станція екстреної швидкої медичної допомоги (підрозділ Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф).

Також у громаді функціонують 1 приватний лікувально-діагностичний центр, 20 приватних стоматологічних клінік та кабінетів.

У громаді функціонують 2 міські будинки культури, міський клуб, школа мистецтв та 6 бібліотек. Бібліотеки міста обслуговують понад 7000 користувачів. Особливий акцент у роботі культури міста приділяється роботі з дітьми та молоддю, створенню умов для їх духовного-патріотичного і творчого зростання та духовному збагаченню.

Рекреаційні зони та культурна спадщина

У громаді наявна низка об'єктів рекреації та відпочинку. Зокрема, це:

На території Дубенської міської територіальної громади наявна низка об'єктів озеленення. Зокрема, це:

1. Місце відпочинку «Острівок», на території якого розміщені алея «Небесної сотні», мотузковий парк та дитячий майданчик.
2. Місце відпочинку «Кар'єри».
3. Джерело «Всіх святих», розміщене поруч із собором Різдва Пресвятої Богородиці в м. Дубно.
4. Парк дерев'яних скульптур. Автором представлених експонатів є різьбяр Микола Бондарчук. До галереї скульптур увійшли вирізьблені зображення князя Острозького, Тараса Бульби, Михайла Грушевського та величного Ангела із тризубом, що стоїть на сторожі миру і спокою. Радують око гостей та жителів громади «Дерево казок» з Котигорошком та Драконом, герої казок «Рукавичка», «Гуси-лебедь», «Івасик-Телесик» та інші. За сприяння програми Британської Ради у галузі міжкультурного діалогу та соціального розвитку «Активні громадяни» дерев'яні скульптури підсвітили в темну пору доби.
5. Парк поруч із храмом Вознесіння Господнього УГКЦ. Тут наявні батут для дітей, хресна дорога Ісуса Христа на Голгофу, алея магнолій, пам'ятний знак Голодомору, літературна кав'ярня).
6. Центральний сквер біля Майдану Незалежності, де представлено групу дерев'яних скульптур різьбяр Миколи Бондарчука «Чотири пори року».

Крім того, об'єктами рекреації та відпочинку є два ставки, розміщені на вул. Сурмичі.

Для задоволення культурних потреб жителів та гостей громади діє Державний історико-культурний заповідник м. Дубно, який утворено в 1993 р. До його складу входить низка архітектурних пам'яток громади:

- Дубенський замок XV-XVIII ст. (палац князів Острозьких, палац князів Любомирських і надбрамний корпус);
- Луцька брама XVI ст.;
- синагога XVI ст.;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- Спасо-Преображенська церква XVII ст.;
- костел та монастир бернардинів і його келії XVII ст.;
- монастир кармеліток XVII ст.;
- Свято-Юріївська церква XVIII ст.;
- Свято-Іллінська церква поч. XX ст.;
- костел Яна Непомука XX ст. та ін.

Для задоволення туристичних потреб гостей громади у м. Дубно функціонує близько 60 готельно-ресторанних закладів.

Екологічне управління та моніторинг

Орган місцевого самоврядування здійснює постійну роботу щодо запобігання шкоди довкіллю Дубенської міської територіальної громади. Зокрема, у громаді затверджено низку екологоорієнтованих місцевих програм:

- 1) Програма впорядкування та відтворення гідрологічного режиму річки Іква та охорони поверхневих і підземних вод від забруднення на 2021-2025 роки;
- 2) Програма використання та охорони земель у м. Дубно на 2019-2023 роки;
- 3) Програма розвитку земельних відносин у м. Дубно на 2021-2025 роки;
- 4) План першочергових запобіжних заходів, спрямованих на зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах господарської діяльності Дубенської міської територіальної громади у 2022 році;
- 5) Програма захисту населення міста від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, посилення заходів пожежної безпеки на 2021-2026 роки;
- 6) Програма формування місцевого матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на 2021-2025 роки;
- 7) Програма фінансової підтримки комунального підприємства «Дубнокомун-енергія» на 2021-2025 роки;
- 8) Програма поліпшення утримання об'єктів благоустрою на 2021-2025 роки;
- 9) Інші.

У випадку, якщо Стратегію розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року не буде затверджено, рівень ризику погіршення екологічної ситуації в громаді та його негативного впливу на здоров'я мешканців громади може зрости. Не прийняття Стратегії та Плану заходів призведе до не вирішення низки проблем, які дозволили б знизити ймовірність настання наступних ризиків. Зокрема:

- екологічна культура мешканців громади залишиться на низькому рівні;
- забруднення ґрунтів та довкілля буде продовжуватись через несанкціоновані сміттєзвалища та недосконалу систему управління відходами на місцевому рівні;
- якість медичного обслуговування населення не зростатиме;
- зберігатиметься значна амортизація об'єктів житлово-комунальної інфраструктури громади, що не будуть модернізовані;
- фізичний знос мереж централізованого водопостачання та водовідведення спричинятиме значні витоки й втрати води, а також потрапляння стічних вод в ґрунти і поверхневі води;
- низькою залишатиметься енергоефективність комунальних підприємств та установ громади;
- зросте руйнівна дія природних катаклізмів на інфраструктуру громади.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

В разі неприйняття Стратегії та Плану заходів, інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті громади сприятиме накопиченню екологічних проблем, що можуть спричинити загрози техногенного характеру. Може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що загострить екологічну ситуацію в громаді. Особливу загрозу становитиме забруднення поверхневих вод, що посилюватиметься природними катаклізмами.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Розвиток громади забезпечуватиме поєднання зусиль, спрямованих на заохочення економічного зростання громади, із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на навколишнє природне середовище.

Характеристику стану довкілля, екологічної ситуації, умов життєдіяльності населення Дубенської міської територіальної громади та стану його здоров'я здійснено на основі проведення відповідного SWOT-аналізу (табл. 3.1).

Таблиця 3.1. SWOT-аналіз екологічної ситуації, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, у Дубенській міській територіальній громаді

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Комфортний клімат для життя населення. 2. Розвинена інфраструктура рекреації та відпочинку. Громада характеризується значним історико-культурним потенціалом. Усе це формує її потенціал у контексті забезпечення культурного дозвілля населення. 3. Наявність об'єктів природно-заповідного фонду, які можуть бути використані у культурно-просвітницькій, рекреаційній та туристичній сферах. 4. Велика загальна площа об'єктів озеленення (зелених зон). 5. Наявність паспортизованого полігону твердих побутових відходів. Забезпеченість мешканців громади централізованим збиранням та вивозом твердих побутових відходів. Впровадження у громаді роздільного збирання побутових відходів. 6. Проактивність органів місцевої влади в контексті фінансування місцевих програм розвитку в сфері екології, збереження довкілля тощо. 7. Наявність альтернативного теплопостачання; проактивність ОМС у питаннях енергоефективності комунальних будівель та споруд. 8. Розгалужена та добре розвинута мережа закладів охорони здоров'я (як державної, так і приватної форми власності). Повне охоплення системою охорони здоров'я мешканців громади. Проактивність органів місцевої влади в контексті фінансування місцевих програм розвитку в сфері охорони здоров'я (у 2023 р. в громаді діяло 6 таких програм). 9. Наявність достатньої кількості закладів загальної середньої та позашкільної	1. Негативна демографічна динаміка, зумовлена, насамперед, спадом народжуваності; старіння населення. 2. Незабезпеченість житлом більшості осіб із числа ВПО. 3. Непристосованість міського громадського транспорту та інфраструктури для людей з обмеженими фізичними можливостями, дитячих візочків тощо. 4. Низький рівень охоплення дітей дошкільною освітою (лише 44%). 5. Відсутність належного благоустрою берегів р. Іква. 6. Наявність небезпечних і шкідливих виробництв, накопичення токсичних промислових відходів (зокрема, ПАТ «Дубномолоко», яке входить до десятки підприємств-основних утворювачів відходів у Рівненській області; полігон побутових відходів, який працює в режимі перевантаження та ін.). 7. Значне моральне і фізичне зношення інженерно-технічної інфраструктури, транспортної інфраструктури, зношеність житлового фонду. Потреба у модернізації/реконструкції комунальних будівель і споруд ЖКГ, а також (у т.ч. застарілість та невідповідність актуальним потребам громади очисних споруд). 8. Відсутність централізованого каналізування в більшій частині громади. 9. Переповненість міського сміттєзвалища, потреба у його рекультивації. 10. Незадовільний стан значної частини комунальних доріг із твердим покриттям (зношеність дорожнього покриття). А у

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

освіти; наявність інклюзивно-ресурсного центру.	51% комунальних доріг громади відсутнє тверде покриття (асфальт, бруківка, щебінь тощо). 11. Висока загазованість повітря громади, особливо вздовж доріг із активним трафіком. 12. Застарілість технологій виробництва на низці підприємств громади. 13. Низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу. 14. Відсутність готелів, спеціально обладнаних паркомість, велодоріжок тощо для прийому туристів.
Можливості	Загрози
1. Залучення «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, побудови циркулярної економіки та збереження довкілля; підвищення рівня екологічної свідомості населення. 2. Розвиток альтернативної енергетики. 3. Орієнтування на підвищення екологічних стандартів життя в Україні в умовах післявоєнного відновлення. 4. Збільшення кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду. 5. Залучення державних субвенцій та коштів з ДФРР для модернізації інженерної та соціальної інфраструктури. 6. Розвиток державної транспортної інфраструктури, цифрових технологій тощо. 7. Підвищення рівня екологічної свідомості населення, залучення громадськості та громадських організацій до практичних дій для збереження і відновлення природних ресурсів. 8. Розширення площ зон озеленення, збільшення кількості об'єктів рекреації та відпочинку з використанням наявних природних об'єктів.	1. Подальше зниження демографічного потенціалу, відтік кваліфікованих кадрів із громади, особливо освіченої молоді. 2. Продовження війни та ймовірність наближення лінії бойових дій; ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури та загроза безпеці населення. 3. Продовження політичної напруги між Білоруссю та сусідніми з нею країнами. 4. Дефіцит енергоносіїв, сировини та паливно-мастильних матеріалів в умовах зміни логістичних ланцюгів і загроз, зумовлених війною в Україні. Зростання тарифів на енергоносії, зокрема електроенергію. 5. Екологічні загрози природного та техногенного походження. 6. Зміна клімату, глобальне потепління. 7. Посилення сезонного антропогенного навантаження на природоохоронні території, зони озеленення, об'єкти рекреації та відпочинку. 8. Погіршення якості води у джерелах водозабору, значне зниження рівня води у поверхневих водоймах унаслідок антропогенного впливу. 9. Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання природно-заповідного фонду. 10. Зростання рівня захворюваності населення через забруднення навколишнього середовища.

Стратегія та План заходів загалом зорієнтовані на покращення екологічної ситуації у громаді. У табл. 3.2 наведено можливий вплив стратегічних і оперативних цілей Стратегії на стан навколишнього середовища на територіях, які ймовірно відчують такий вплив, у

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

розрізі окремих компонентів довкілля: людина і здоров'я, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, ґрунти, поверхневі та підземні води, атмосферне повітря, образ ландшафту, шум, культурна і природна спадщина.

Таблиця 3.2. Вилив цілей Стратегії на компоненти навколишнього природного середовища

Фактори впливу	Компоненти довкілля, що зазнають впливу							
Стратегічні та оперативні цілі	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунт	Поверхневі і підземні води	Повітря	Образ ландшафту	Шум	Культурна і природна спадщина
Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу								
1.1. Розвиток інноваційної та якісної освіти, підвищення рівня її доступності	+	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Створення доступного різнопрофільного культурного середовища та інфраструктури для розвитку молоді	+	0	0	0	0	0	0	+
1.3. Забезпечення якісної медицини та доступних соціальних послуг	+	0	0	0	0	0	0	0
1.4. Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя	+	+	+	+	+	+	+	+
1.5. Ефективна взаємодія влади з громадськістю	+	+	+	+	+	+	+	+
Стратегічна ціль 2. Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, промисловості та залучення інвестицій								
2.1. Формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва	0	+	+	+	+	+	+	0
2.2. Збереження та розвиток трудового потенціалу	+	0	0	0	0	0	0	0
2.3. Залучення інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості	0	0	0	+	+	+	0	0
Стратегічна ціль 3. Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля								
3.1. Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів	+	+	+	+	+	+	+	+
3.1. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	+	+	+	+	+	+	+	+
3.2. Підвищення рівня безпеки на дорогах та вулицях міста	+	0	0	0	0	+	+	+
3.3. Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ	+	+	+	+	+	+	+	+
3.4. Забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста	+	+	+	+	+	+	+	+
Стратегічна ціль 4. Розвиток туристичного потенціалу міста								
4.1. Ефективне використання наявних туристичних можливостей та створення нових туристичних продуктів	0	0	0	0	0	+	+	+
4.2. Розвиток туристичної інфраструктури	0	0	0	0	0	+	+	+
4.3. Промоція та зовнішнє позиціонування міста	0	0	0	0	0	+	+	+

Оцінка представлена у трьох категоріях:

- +
 - 0
 -
- позитивний вплив;
нейтральний вплив;
негативний вплив.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Найсуттєвіший вплив на повітря, водні ресурси та ґрунти чинять життєдіяльність людей, функціонування підприємств, автотранспорт (шляхом здійснення токсичних викидів двигунами внутрішнього згоряння).

Викиди, пов'язані із експлуатацією автотранспорту, негативно впливатимуть на зниження якості атмосферного повітря та ґрунтів. Для підтримання належного стану повітряного басейну необхідне чітке дотримання вимог природоохоронного законодавства. Компенсаційними заходами є створення територій зелених насаджень обабіч автошляхів.

Для запобігання потрапляння в ґрунт і в поверхневі води стічних вод домогосподарств та підприємств доцільно оновити інженерні мережі водовідведення та очисні споруди.

Окрім того, короткостроковий негативний вплив на ґрунти відбувається при підготовці території для будівництва будівель та споруд. Він обумовлений виїмкою ґрунту при влаштуванні підземних конструкцій будівель, автошляхових покриттів, прокладання підземних мереж, відведення поверхневих стічних вод, а також родючого ґрунту для озеленення території. Вплив на ґрунти від утворених в процесі планованої діяльності відходів не відбуватиметься, оскільки передбачається удосконалення роботи з поводженням ТПВ.

Автомобільний транспорт, який проїжджає громадою, окрім викидів забруднюючих речовин в атмосферу, спричиняє також акустичне забруднення, яке є одним з чинників розвитку серцево-судинних захворювань (що є основною причиною смертності населення). Особливо уражені шумовим забрудненням мешканці тих вулиць громади, які недостатньо захищені шумоізолюючими засобами – зеленими насадженнями чи шумозахисними екранами.

Біорізноманіття зазнає змін у бік збільшення його різноманітності. Озеленення території Дубенської громади відбуватиметься комплексно.

В разі прийняття Стратегії характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я у короткостроковому періоді не зміняться. Проте в середньо- і довгостроковій перспективі після реалізації заходів Стратегії, які передбачені стратегічною ціллю 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» (передбачає модернізацію та підвищення інклюзивності комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів; розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури; підвищення рівня безпеки на дорогах та вулицях міста; відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ; забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста) очікується покращення умов життєдіяльності та стану здоров'я мешканців громади.

Отже, реалізація Стратегії та Плану заходів не супроводжуватиметься негативним впливом на навколишнє природне середовище. Водночас реалізація більшості оперативних цілей Стратегії має сприяти позитивному впливу на навколишнє середовище в територіальній громаді.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ ІЗ ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Екологічні проблеми Дубенської громади доцільно розглянути в розрізі компонентів довкілля: атмосферне повітря, поверхневі води, ґрунт, біорізноманіття.

Забруднення *атмосферного повітря* відчувається, головним чином, в місцях житлової забудови, прилеглої до автомобільних доріг з інтенсивним транспортним рухом. Рівень забруднення повітря там значно вищий ніж на територіях, де відповідний рух менш активний або відсутній, а також в зелених зонах відпочинку населення.

Забруднення *поверхневих вод* в Дубенській громаді найперше відбувається унаслідок скиду неочищених та недостатньо очищених стічних вод.

Скид неочищених та недостатньо очищених комунальних і промислових стоків має місце, насамперед, внаслідок фізичного та морального зносу очисних споруд і нестачі коштів на будівництво, ремонт та їх реконструкцію. Внаслідок тривалої експлуатації без необхідного поточного ремонту системи водопостачання і каналізації перебувають у незадовільному технічному стані, частина з них в аварійному стані.

Джерелом забруднення *ґрунтів* на території громади, серед іншого, є автотранспорт. Важкі метали, які містяться у вихлопних газах автотранспорту, осідають в ґрунтах вздовж доріг. Інтенсивність їхнього розподілу залежить від швидкості руху автотранспорту, напрямку вітру, наявності захисних смуг тощо. Території, які знаходяться у безпосередній близькості до автошляхів містять підвищений вміст важких металів, продуктів горіння пального (оксид азоту, сірка, сажа, смоли тощо). Ареал розповсюдження важких металів вздовж автодоріг із найвищим трафіком може сягати відстані до 1 км.

Іншим джерелом забруднення ґрунту на території громади є неорганізовані звалища промислового, побутового, будівельного та іншого сміття. Вони безпосередньо забруднюють ґрунтове покриття та створюють загрозу проникнення небезпечних речовин в ґрунти поблизу сміттєзвалищ.

Основними причинами, що можуть спричинити до збіднення *біорізноманіття* на території Дубенської громади, є антропогенні чинники, зокрема:

- ризик забруднення природного середовища;
- денатуралізація природних ландшафтів.

Чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин, занесених до «Червоної книги України», найперше, є їх зривання для букетів, а також деградація місцезростань.

Мінімізація негативних впливів зовнішнього середовища на стан здоров'я мешканців громади гальмується низкою проблем. Найперше, це:

- недофінансування НСЗУ за пакетами медичних послуг (тарифи на медичні послуги не достатньо покривають витрати на лікарські засоби, медичні вироби). Через низький рівень оплати праці молоді спеціалісти пріоритетом обирають роботу на первинній ланці;
- нестача кваліфікованих вузькопрофільних лікарів та недостатнє (або застаріле) медичне обладнання закладів охорони здоров'я;
- недостатнє забезпечення ліжками з підведеним киснем та кисневими концентраторами;
- потреба в оновленні лабораторного обладнання тощо.

Крім того, значна кількість приміщень медустанов Дубенської громади потребують капітального ремонту (у т.ч. ремонту покрівлі і фасаду), а також реконструкції системи опалення.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Україна прийняла міжнародні обов'язки у сфері збереження та збалансованого використання біорізноманіття, підписавши понад 50 міжнародних багатосторонніх угод. Серед них:

1. Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.
2. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.).
3. Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (м. Бонн, 1979 р.).
4. Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.).
5. Угода про збереження кажанів в Європі (1991р.).
6. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція, м. Берн, 1979 р.).
7. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.).
8. Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (м. Валлетта, 1992 р.).
9. Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (м. Гельсінкі, 1992 р.), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка, утім, потребує доопрацювання на основі наукових даних. На території Дубенської громади об'єкти Смарагдової мережі України відсутні.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а низка водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території громади вищезазначені угіддя відсутні.

Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року орієнтовані на виконання зобов'язань у

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаних із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні. Зокрема, це:

- Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;
- Директива № 2008/98/ЄС про відходи;
- Директива № 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики зі змінами і доповненнями, внесеними Рішенням № 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС;
- Директивою № 2004/107/ЄС щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у навколишньому повітрі;
- Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів;
- Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивами № 97/62/ЄС, № 2006/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є:

1. Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015).
2. Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р. № 2354-VIII.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати низку зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання низки заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;
- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкта для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінка ступеню антропогенної зміни територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проектів районного проектування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища передбачають:

- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод тощо.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях та пов'язані з дотриманням низки нормативних документів, зокрема:

1. Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695.
2. Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019.
3. Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», прийнятого у 1991 р.
4. Обласної програми «Ліси Рівненщини» на 2021-2023 роки, затвердженої Рішенням Рівненської обласної ради №155 від 02.06.2021 р.
5. Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки Рівненської зони, затвердженої розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації №342 від 18.10.2022 року.
6. Обласної програми охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки, затвердженої розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації №165 від 27.06.2022 року.
7. Регіонального плану управління відходами Рівненської області на період до 2030 року, затвердженого Рішенням Рівненської обласної ради № 18/8 від 15 вересня 2022 року.

Охорона та покращення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом заходів, в основу яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року № 2354-VIII регламентовано процедурні аспекти стратегічної екологічної оцінки. Так, СЕО – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу СЕО, складання звіту про СЕО, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Засади екологічної політики України регламентовані Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» 28.02.2019 року № 2697-VIII. Основні засади державної екологічної політики:

- 1) впровадження інструментів сталого (тобто виваженого) споживання природних ресурсів та виробництва;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- 2) вдосконалення системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;
- 3) створення екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів, у тому числі природних ресурсів з асиміляційним потенціалом;
- 4) зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття, зокрема шляхом вдосконалення принципів формування екологічної мережі, її розширення та невиснажливого використання, а також збереження унікальних природних ландшафтів;
- 5) збереження і відновлення чисельності видів природної флори та фауни, в тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного та рослинного світу і типових природних рослинних угруповань, що підлягають охороні;
- 6) зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища у межах міст (зокрема, недопущення необґрунтованого знищення зелених насаджень у межах міст під час виконання будівельних чи інших робіт, незаконного відведення земельних ділянок, зайнятих зеленими насадженнями, під будівництво);
- 7) забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання рослинного світу України;
- 8) забезпечення сталого управління водними ресурсами за басейновим принципом;
- 9) забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану вражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель;
- 10) стимулювання впровадження систем екологічного управління на підприємствах одночасно з поліпшенням екологічних характеристик продукції, у тому числі на основі міжнародних систем сертифікації та маркування;
- 11) впровадження технологій електронного урядування в екологічній сфері.

У Вище згаданому законі СЕО визначено одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затверджену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року №1363-р, розроблено з метою підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні. Реалізація Стратегії скерована на виконання Україною міжнародних зобов'язань в рамках Паризької кліматичної угоди щодо скорочення викидів парникових газів та адаптації до наслідків глобальної зміни клімату.

Основними екологічними загрозами для України є значний рівень забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, недосконала система державного нагляду (контролю) та моніторингу навколишнього природного середовища. Також

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

склалася критична ситуація з утворенням, накопиченням, зберіганням, переробленням, утилізацією та захороненням відходів.

Відповідно до Стратегії екологічної безпеки найбільш вразливими до наслідків зміни клімату в Україні є такі сфери як: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров'я, лісове господарство, прибережні території, рибне господарство, сільське господарство, ґрунти тощо. І саме на них буде скерована основна діяльність Уряду в межах реалізації документу.

Реалізація Стратегії досягнення цілей державної політики щодо екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату здійснюватиметься в два етапи. У результаті її впровадження очікується: зменшення рівня промислового забруднення, створення ефективної системи хімічної безпеки, забезпечення раціонального використання природних ресурсів; досягнення «доброго» екологічного стану вод, забезпечення сталого лісоуправління та підвищення адаптивної здатності лісових екосистем, створення правових та економічних підстав запровадження ієрархії поводження з відходами, підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні, посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату, стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях тощо. Впровадження стратегії відбуватиметься відповідно до розробленого і затвердженого Операційного плану реалізації Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, в якому регламентовані заходи на найближчі три роки.

Юридичні засади поводження з **водними ресурсами** визначаються Водним кодексом України (від 06.06.95 року №213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у **сфері водопостачання та водовідведення** є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 року №1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Відповідно до внесених змін до ст. 49 Водного кодексу України дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Інформація про видані дозволи на спеціальне водокористування суб'єктам господарювання розміщується на сайті Державного агентства водних ресурсів України (<https://data.gov.ua/dataset/water-use-permits>).

Основними нормативно-правовими актами у сфері екології та користування водними ресурсами є:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 р. №321, зі змінами та доповненнями).
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (від 11.09.1996 р. № 1100, зі змінами та доповненнями).

3. Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).
4. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти із зворотними водами» (від 05.03.2021 р. №173).
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998р. № 2024, зі змінами та доповненнями).

Правове та інституційне регулювання та основні екологічні вимоги у сфері **охорони атмосферного повітря** регламентуються Законом України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-ХІІ.

Правові засади у сфері **поводження з відходами** забезпечуються Законом України «Про управління відходами» від 20.06.2022 року № 2320-ІХ та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поведження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища шляхом раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

Правове та інституційне забезпечення в сфері **поводження з земельними ресурсами** забезпечуються рішенням Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 р. № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ». Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 р. №111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»; Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 р. №688-р; Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 р. №1567-р; Пріоритети управління лісами затверджені у Державній стратегії управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022-2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1777-р; Закон України «Про рослинний світ» (№ 591-ХІV від 09.04.1999 р.) визначає, що під час розроблення проєктів законодавчих актів, загальнодержавних, міждержавних, регіональних програм необхідно враховувати такі вимоги:

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;
- збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;
- науково обґрунтоване, невиснажливе використання природних рослинних ресурсів;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ;
- охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;
- здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу;
- регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з урахуванням інтересів охорони здоров'я населення (ст. 5).

Закон України «Про тваринний світ» визначає відносини у галузі охорони, використання і **відтворення тваринного світу**. (№2894 ІІІ від 08.08.2021). В Законі визначено повноваження місцевих органів влади у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу, зокрема:

- організація розроблення і затвердження територіальних програм з питань охорони, використання і відтворення тваринного світу;
- вирішення в установленому законодавством порядку питань щодо надання в користування мисливських угідь та рибогосподарських водних об'єктів;
- організація та здійснення заходів щодо охорони тваринного світу та поліпшення середовища його існування;
- здійснення інших повноважень, передбачених законом.

Закон України «Про екологічну мережу» визначає принципи складові, право власності на **об'єкти екологічної мережі**. В законі визначені засоби забезпечення формування, збереження та раціонального використання екомережі, зокрема облік, контроль, відповідальність за порушення законодавства з питань формування, збереження та використання екомережі.

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, у якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності **дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності**. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-ХІІ встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України. У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також, відповідно до ст. 8 інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля його діяльності у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України, Стратегія відповідає низці зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- підвищення комфортності сформованої міської забудови за рахунок її реконструкції, відновлення і модернізації;
- вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- впровадження роздільного збору сміття;
- вивезення твердих побутових відходів на полігон ТПВ, згідно з договором;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- забезпечення загальної доступності Стратегії та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що цілі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року відповідають встановленим на національному та регіональному рівнях цілям екологічної політики, враховують більшість з них і передбачають комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ -50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів. Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

На території Дубенської громади за умови дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря, воду та ґрунти забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії та Плану заходів не очікується, оскільки відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, а стратегічні цілі направлені на покращення екологічної ситуації.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні. Відтак, настання синергічних наслідків також не очікується.

Робоча група з розробки СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії та Плану заходів на складові довкілля відповідно до контрольного переліку питань, наведеного в табл. 6.1.

Таблиця 6.1. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	+
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		+
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			+	+
4. Появу джерел неприємних запахів?			+	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	+

**Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року**

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	+
8. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
9. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	+
10. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
11. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
12. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
13. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
14. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?		+		
15. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Відходи				
16. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	+
17. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	
18. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
19. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
20. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
21. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+		
22. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
23. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
24. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
25. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?		+		
26. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			+	
Клімат				
27. Збільшення обсягу викидів парникових газів?			+	+
Біорізноманіття				
28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду?			+	+
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
30. Порушення або деградація середовищ існування диких видів тварин?			+	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
31. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	+
32. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	+
33. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепопи на публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	+
Населення та інфраструктура				
34. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	+
35. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	+
36. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	+

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
37. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	+
38. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	+
39. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг				
40. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
41. Погіршення екологічного моніторингу?			+	
42. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
43. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше				
44. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		+		+
45. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
46. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	+
47. Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
48. Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
49. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності здатні викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Керуючись сформульованим стратегічним баченням розвитку Дубенської міської територіальної громади, стратегічними та операційними цілями, та на основі оцінок, представлених в табл. 6.1, можна зробити наступні висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів:

Атмосферне повітря. Стратегія містить оперативну ціль 1.4 «Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя». Реалізація завдань у межах зазначеної цілі дозволить середньо- та довгостроковій перспективі сприятимуть покращенню якості атмосферного повітря, оскільки для формування осередків комфортного відпочинку та довкілля планується здійснювати озеленення відпочинкових локацій.

Сприятиме поліпшенню якості атмосферного повітря у громаді й реалізація завдань, передбачених оперативною ціллю 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ». Зокрема, очікується зменшення обсягу звалищних газів (зокрема, метану, сірководню, що сприяють парниковому ефекту), що зробить атмосферне повітря у громаді більш якісним. Крім того, за результатами реалізації зазначеної цілі очікується підвищення екологічної свідомості у мешканців громади.

Водні ресурси. Очікується, що запровадження Стратегії загалом позитивно відобразиться на стані водних ресурсів громади. Утім, тимчасовий короткостроковий негативний вплив на водні ресурси громади можливий під час проведення ремонтних

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

робіт/модернізації/будівництва інженерної міської інфраструктури, транспортної та придорожньої інфраструктури тощо.

Реалізація оперативної цілі 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ» дозволить знизити рівень забруднення підземних вод громади шкідливими речовинами, які утворюються унаслідок перегнивання сміття.

Покращити стан водних об'єктів громади допоможе реалізація оперативної цілі 3.1 «Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів».

У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на наявні у громаді об'єкти природно-заповідного фонду. Крім того, Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинить до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Відходи. Реалізація оперативної цілі 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ» позитивно вплине на ситуацію з відходами у Дубенській територіальній громаді. По-перше, очікується ліквідація наявних стихійних сміттєзвалищ, що дозволить підвищити якість атмосферного повітря у громаді, знизити рівень забруднення водних ресурсів та ґрунтів, а по-друге, – формування екологічної свідомості у мешканців громади, зокрема, завдяки впровадженню системи сортування відходів на всій території громади, проведенню інформаційно-роз'яснювальних заходів щодо необхідності такого сортування, а також активізації діяльності комунальних підприємств з укладення договорів із населенням на вивезення сміття.

Крім того, заходи з облаштування громадських просторів та осередків дозвілля (оперативні цілі 1.4 «Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя» та 3.1 «Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів») і покращення дорожньої та облаштування придорожньої інфраструктури (оперативна ціль 3.2 «Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури») передбачають встановлення додаткових сміттєзбірників в громадських місцях.

Земельні ресурси. Очікується, що запровадження Стратегії загалом позитивно відобразиться на стані земельних ресурсів громади. Утім, тимчасовий короткостроковий негативний вплив на земельні ресурси громади можливий під час проведення ремонтних робіт/модернізації/будівництва інженерної міської інфраструктури, транспортної та придорожньої інфраструктури тощо.

Розвиток системи управління відходами, який планується у межах реалізації оперативної цілі 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ», дозволить знизити обсяг токсичних речовин, які потрапляють у ґрунт внаслідок перегнивання сміття. Дозволять уникнути негативного впливу на ґрунти й передбачені в Стратегії заходи з інженерного захисту території. Виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників, які негативно впливають на стан ґрунтів – не прогнозується. Оцінка фактичного впливу здійснюватиметься на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Клімат. Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинить до збільшення обсягів викидів парникових

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

газів, що можуть сприяти глобальному потеплінню. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до негативного впливу на клімат. Натомість, реалізація оперативних цілей 1.4 «Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя», 3.1 «Модернізація та інклюзивність комунальної інфраструктури, розвиток міських просторів» та 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ» у комплексі дозволить знизити викиди CO₂ в атмосферу, сприятиме збалансованому та більш сталому споживанню ресурсів.

А впровадження у громаді енергоменеджменту та заходів з енергоефективності (оперативна ціль 3.5 «Забезпечення енергоефективності систем життєзабезпечення міста») у середньо- та довгостроковій перспективі сприятимуть зниженню залежності (зокрема, комунальних установ) від палива, яке може продукувати парникові гази, а також зменшенню емісії CO₂.

Біорізноманіття. У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на біорізноманіття, рекреаційні зони та наявні у громаді об'єкти природно-заповідного фонду. Водночас, покращенню стану біорізноманіття може сприяти реалізація оперативної цілі 1.4 «Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя».

Рекреаційні зони та культурна спадщина. Дубенська міська територіальна громада володіє значним потенціалом для розвитку туристичної діяльності. У межах реалізації стратегічної цілі 4 «Розвиток туристичного потенціалу міста» передбачені заходи з брендування громади, розвитку туристичної інфраструктури, формування її позитивного іміджу, що включає промоцію громади, участь у міжнародних заходах, створення промороликів тощо.

Впровадження Стратегії та Плану заходів сприятиме розвитку рекреаційних зон в громаді, осередків дозвілля та громадських просторів, що передбачено оперативною ціллю 1.4 «Створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризація спорту та здорового способу життя».

У процесі реалізації Стратегії не передбачається негативного впливу на наявні в громаді об'єкти природно-заповідного фонду.

Населення та інфраструктура. Виконання завдань оперативної цілі 1.3 «Забезпечення якісної медицини та доступних соціальних послуг» має призвести до покращення стану здоров'я населення громади, оскільки передбачає модернізацію закладів охорони здоров'я та підвищення якості надання медичних послуг, підвищення рівня соціального захисту пільгових категорій населення тощо.

Позитивно вплине на здоров'я мешканців (зокрема, на органи дихання) й реалізація оперативної цілі 3.4 «Відновлення та стале використання природних ресурсів, ефективне поводження з ТПВ», адже дозволить підвищити якість атмосферного повітря у громаді, знизити рівень забруднення водних ресурсів та ґрунтів.

Реалізація окремих завдань стратегічних цілей 1 «Розвиток людського капіталу» (зокрема, щодо створення умов для комфортного відпочинку та дозвілля, популяризації спорту та здорового способу життя) та 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля» (зокрема, щодо модернізації та підвищення інклюзивності комунальної інфраструктури, розвитку міських просторів та дорожньо-транспортної інфраструктури) завдяки модернізації існуючих та створенню нових інфраструктурних об'єктів сприятиме зростанню рівня благоустрою у громаді і підвищенню якості життя її мешканців.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Загалом, процес розробки Стратегії та Плану заходів відбувався публічно та прозоро. Через офіційний веб-сайт та офіційні сторінки міської ради в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проєктом Стратегії та Плану заходів, визначено терміни і форми подання пропозицій до них від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи, оприлюднено на офіційному веб-сайті міської ради проєкти Стратегії та Плану заходів, організовано їх громадське обговорення. Зважаючи на зазначене, у громаді відсутніми є підстави для виникнення соціальних конфліктів унаслідок реалізації Стратегії та Плану заходів. Натомість Стратегія та План заходів є документами, що враховують спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та зорієнтовані на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя усіх її мешканців.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Завдання оперативних цілей 2.1 «Формування сприятливого бізнес-середовища та ефективної інфраструктури підтримки підприємництва» та 2.3 «Залучення інвестицій для розвитку логістики та пріоритетних галузей промисловості» орієнтовані на новітні інноваційні технології ощадного та бережливого користування природними ресурсами та не призведуть до стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей, що, відповідно, могло б призвести до суттєвого погіршення якості природного середовища громади.

Водночас у Стратегії та Плані заходів закладено ініціативи з розвитку системи управління відходами та підвищення культури мешканців громади щодо поводження із ТПВ, зміцнення екологічної безпеки, а також енергомодернізації комунальних будівель.

Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Отже, реалізація Стратегії розвитку Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація усіх оперативних цілей Стратегії та Плану заходів сприятиме покращенню екологічної ситуації у територіальній громаді.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Реалізація Стратегії розвитку Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року передбачає виконання заходів та проєктів, пов'язаних з будівництвом, енергозбереженням та раціональним використанням природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному контексті середовища життєдіяльності мешканців та гостей громади. На основі пропозицій, наданих членами Робочої групи з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів, для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів пропонується реалізація комплексу заходів в розрізі компонентів довкілля. Зокрема:

Атмосферне повітря і клімат. Для зменшення впливу викидів шкідливих речовин (в т. ч. генерованих автомобільним транспортом) в атмосферу на якість повітря та клімат, доцільно:

- створити території зелених насаджень обабіч автошляхів;
- стимулювати заходи з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх сферах життєдіяльності громади.

Водні ресурси. Для забезпечення екологічної безпеки водних ресурсів у громаді та запобігання потрапляння стічних вод домогосподарств та підприємств в ґрунт та поверхневі води необхідно:

- здійснити поступову заміну зношених інженерних систем водопостачання та водовідведення;
- здійснити ремонт/модернізацію очисних споруд із застосуванням новітнього обладнання та технологій;
- здійснювати постійний моніторинг та контроль за дотриманням норм водоохоронного законодавства;
- провадити регулярне очищення водних об'єктів громади.

Земельні ресурси. Для запобігання забрудненню ґрунтів та зниженню їхньої родючості слід:

- створювати лісові захисні насадження вздовж водних об'єктів;
- здійснювати масово-роз'яснювальну роботу для попередження підпалів сухоостою на околицях громади;
- здійснювати ліквідацію аварійних, фаутих дерев та сухоостою;
- провести закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивку клумб, квітників тощо в громадських місцях;
- своєчасно проводити викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування.

Поводження з відходами. Для запобігання забрудненню території громади ТВП, в т.ч. появі несанкціонованих сміттєзвалищ, необхідно:

- розробити місцевий план управління відходами;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ в місцях скупчення населення (громадські простори, осередки дозвілля та рекреації) та своєчасно їх ліквідовувати;
- встановити контейнери для сортування сміття (скло, папір, пластикові пляшки та змішані відходи) на всій території громади;
- посилити просвітницьку діяльність щодо створення екологічної культури місцевих мешканців не лише серед дітей, але й серед осіб зрілого віку.

Біорізноманіття. Для збереження рослинного і тваринного світу громади доцільно:

- розширити мережу природно-заповідного фонду (на території громади об'єкти Смарагдової мережі України відсутні, а об'єкти природно-заповідного фонду (3 одиниці) займають незначну площу);
- підвищити кваліфікацію і розвиток професійних компетенцій представників організацій громадянського суспільства у сфері охорони довкілля;
- розробити, розширити і впровадити нові форми залучення громадськості до процесу формування і реалізації місцевої політики, у тому числі екологічної;
- залучити представників бізнесу до реалізації місцевих екологічних програм, проєктів.

Кліматичні питання. Для зниження впливу зміни клімату на довкілля громади доцільно:

- проводити моніторинг рекреаційних навантажень на ландшафти;
- налагодити співпрацю громадських організацій, органів місцевого самоврядування з європейськими організаціями та фондами, що займаються фінансовою підтримкою регіонального розвитку та вирішенням екологічних проблем;
- сприяти зменшенню викидів парникових газів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі зелених зон;
- сприяти впровадженню біоенергетичних технологій в громаді.

Здоров'я населення. Для запобігання погіршенню здоров'я населення громади необхідно:

- вдосконалювати і розширювати медичні послуги, що надають заклади охорони здоров'я в громаді;
- покращити матеріально-технічну базу закладів охорони здоров'я громади;
- проводити інформаційно-оздоровчі заходи щодо популяризації активного способу життя, формування відповідального ставлення до оточуючого середовища та власного здоров'я;
- здійснити заходи для зменшення шуму (заборона робіт у районах житлової забудови в нічний час та дотримання вимог «сезону тиші»).

Крім того, враховуючи рекомендації, надані Департаментом екології та природних ресурсів Рівненської ОДА (лист №30-10-2996-23 від 30.10.2023 р.), доцільно деталізувати у проєкті Стратегії заходи, які передбачається вжити для розв'язання екологічних проблем Дубенської міської територіальної громади в частині:

- 1) вирішення питань централізованого водопостачання і водовідведення, очищення зворотних і дощових вод;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- 2) утримання в належному стані прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів;
- 3) створення лісових насаджень на деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених й ін. землях;
- 4) визначення місць відновлення природного стану і підтримання сприятливого гідрологічного режиму і санітарного стану річок, інших водних об'єктів.

Переважає більшість рекомендованих Робочою групою з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії були враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей Стратегії.

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі відповідно до вимог Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України» та інших.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року розроблені на довгостроковий період і є плановим документом. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів вказує на те, що їх реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття. Це означає, що Стратегія та План заходів спрямовані на екологічно збалансований сценарій розвитку і не потребують розгляду альтернатив.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів може бути розглянутий і інший сценарій розвитку: *гіпотетичний «нульовий»*, за яким *Стратегія та План заходів не затверджуються, а більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію*. Гіпотетичний сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану громади. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники розвитку будуть залишатись малорухомими. А це стримує процеси збалансованого (сталого) розвитку громади. Реалізація гіпотетичного сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, які перешкоджатимуть формуванню комфортних умов життєдіяльності населення. Відтак за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного сценарію подальший сталий розвиток Дубенської громади є ускладненим, і цей сценарій призведе до погіршення екологічної ситуації в межах її території.

Натомість, у Стратегії розглянуто інший сценарій можливого розвитку громади, який є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку територіальної громади, що ґрунтується на припущеннях стримано оптимістичного розвитку.

Стримано-оптимістичний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються більш сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує власні сильні сторони (конкурентні переваги) та можливості з метою нівелювання ризиків, які виникають з огляду на умови суспільно-економічного розвитку країни. Основним фактором цього сценарію є ймовірність завершення війни не пізніше 2024 року. Як вплине хід стримано-оптимістичного сценарію на довкілля та стан здоров'я населення:

- поступове покращення демографічної ситуації унаслідок підвищення якості виробничої, транспортної та соціальної інфраструктури громади. Приблизно так само поступово зростатиме і розмір середньої заробітної плати та якість життя мешканців громади;
- покращиться якість довкілля та рівень захисту навколишнього середовища, впроваджуватимуться нові підходи до поводження з побутовими та небезпечними відходами, упроваджуватимуться високотехнологічні способи для їх утилізації з врахуванням кращих міжнародних практик;

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

- активізується курс на енергоефективність. У громаді розпочнеться кампанія із максимального використання деградованих/малопродуктивних земель у видах економічної діяльності, які можуть тут розвиватися;
- актуалізовано містобудівну документацію;
- запроваджено систему роздільного сортування сміття на усій території громади, майже усі домогосподарства громади уклали договори про централізований збір і вивезення сміття;
- стан здоров'я населення покращився.

В основі Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади закладено *стримано-оптимістичний сценарій розвитку*. Стратегія поряд з економічними та соціальними цілями містить стратегічну ціль 3 «Покращення комфорту проживання, безпеки та якості довкілля», яка передбачає досягнення високих екологічних стандартів через формування екологічної свідомості у місцевих мешканців. Це означає, що Стратегія та План заходів спрямовані на екологічно збалансований розвиток і тому не потребують альтернативних цілей та пріоритетів, а також альтернативних варіантів розвитку. В інтересах ефективного та сталого розвитку громади, підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованих Стратегії та Плану заходів.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення. Зміст звіту про СЕО визначався змістом та характером пропозицій, сформованих у ході розроблення Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року з урахуванням сучасних знань і методів оцінювання. З огляду на стратегічний характер такого виду документа державного планування, ключове значення у виконанні СЕО проєкту зазначеного документу мали методи стратегічного аналізу. Насамперед, доречним виявилось застосування аналізу контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування. Відповідність пропозицій проєкту загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування дозволило встановити застосування цільового аналізу при проведенні СЕО. Також проведено аналіз та оцінку ймовірних наслідків виконання цілей, як на окремі компоненти довкілля а також вплив на здоров'я населення.

Для здійснення СЕО був обраний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів, та метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє і ґрунтується на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

В процесі аналізу стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я. Окрім того, були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища на національному та регіональному рівні (у т.ч. використано доступні відповідні графічні матеріали).

Водночас утруднення для здійснення аналізу виникло через скорочення показників соціально-економічного розвитку в умовах війни та зміни конфігурації районів, відсутність

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

даних в розрізі територіальних громад. Також складність виникла через обмеження в умовах війни доступу до податкової карти, державного земельного кадастру, застарілих геопросторових даних. Таким чином, скорочений обсяг статистичних показників та невпорядкованість і застарілість геопросторових даних дещо обмежили можливість аналізу просторового розвитку.

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів проведення спеціалізованих лабораторних досліджень (наприклад, вимірювання фактичного рівня забруднення атмосферного повітря, поверхневих вод, підземних водних горизонтів ґрунтів тощо) не здійснювалося у зв'язку із дороговартістю таких досліджень та відсутністю відповідного обладнання. Утім при підготовці Звіту про СЕО використано доступні дані відповідних моніторингових спостережень (наприклад, інформація Державного водного кадастру за розділом «Водокористування» та «Поверхневі води», метеостанції «Дубно» (зокрема, спостереження за параметрами погоди, дані лабораторних спостережень за потужністю експозиційної дози гама-випромінювання), враховано інформацію, наведену у Звіті про Стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року та ін.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Важливим аспектом виконання Стратегії та Плану заходів є проведення своєчасного та всебічного моніторингу наслідків їх реалізації в контексті впливу на довкілля та здоров'я мешканців громади. Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлюється необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля з метою:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Стратегія виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг проводиться відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272.

Наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2022 р. №265 затверджено Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Відповідно до вказаного документу моніторинг проводиться з метою відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до стратегічних, оперативних цілей та завдань, визначених у Стратегії.

Відповідно до пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля визначено:

1. Зміст заходів для здійснення моніторингу та строки їх виконання.

Моніторинг фактичного впливу на довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я під час реалізації документу державного планування буде здійснюватися структурним підрозділом Дубенської міської ради, який визначатиме періодичність моніторингу, перелік індикаторів, забезпечить доступ до вихідних даних та результатів моніторингу.

Для проведення моніторингу буде здійснено низку заходів:

по-перше, збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників, зокрема порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Стратегії та Плану заходів);

по-друге, порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Стратегії та Плану заходів).

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;
- виявлення непередбачених звіт про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Оскільки Стратегія та План заходів є документом державного планування з обмеженим терміном дії, пропонується здійснювати моніторинг його виконання, обмежившись періодом року прийняття Стратегії та Плану заходів до кінця строку його дії (2027 рік).

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку Стратегії та Плану заходів, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання завдань Стратегії та Плану заходів. Водночас вплив на довкілля проєктів та заходів місцевих програм розвитку, які увійшли до Плану заходів і скеровані на досягнення цілей Стратегії, і виконання яких передбачає проведення стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», будуть моніторитися окремо під час їх реалізації та після їх завершення.

2. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Орієнтований (невичерпний) перелік показників (індикаторів) для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів для довкілля, в тому числі здоров'я населення, в розрізі компонентів довкілля наведено у табл. 9.1.

Таблиця 0.1. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Компоненти довкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання	2024 рік	Цільові значення у 2027 р.
Атмосферне повітря	кількість комунальних закладів, в яких підвищено енергоефективність	одиниць	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	протяжність відремонтованих відповідно до технічних вимог комунальних доріг	км	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	протяжність велосипедних доріжок на території громади	км	тенденція до зростання	тенденція до зростання
Водні ресурси	об'єм скидів забруднених стічних вод у поверхневі водні об'єкти	млн.м ³	1,0	1,0

**Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року**

Компоненти довідкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання	2024 рік	Цільові значення у 2027 р.
	загальна протяжність збудованих/ відремонтованих водопровідних мереж	км	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	обсяги використання свіжої води	млн.м ³	0,765	0,760
	рівень задоволеності мешканців громади станом водних об'єктів	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	4	5
Земельні ресурси, ґрунти	протяжність лісових захисних насаджень вздовж водних об'єктів	м	тенденція до зростання	тенденція до зростання
Території з природо-охоронним статусом	наявність актуального комплексного плану просторового розвитку	+/-	-	+
	кількість об'єктів ПЗФ на території громади	одиниць	3	4
Рекреаційні зони та культурна спадщина	рівень задоволеності мешканців та гостей громади впорядкованістю, чистотою рекреаційних зон	(бали від 1 (мін) до 5 (макс))	4	5
	рівень задоволеності мешканців та гостей громади впорядкованістю об'єктів культурної спадщини	(бали від 1 (мін) до 5 (макс))	4	5
Відходи	обсяг утворення відходів I-IV класу небезпеки суб'єктами господарювання, зареєстрованими у громаді	тис.т	13	13
	кількість встановлених контейнерів для сортування сміття	одиниць	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	кількість організованих пунктів прийому вторинної сировини	одиниць	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	кількість мешканців громади залучених до просвітницьких заходів з належного поводження з ТВП	осіб/рік	200	200
Клімат	середньорічна температура повітря	°C	8	8
	річна кількість опадів	мм	650	650
	відносна вологість	%	78	78
Здоров'я населення	чисельність населення громади	осіб	40000	тенденція до зростання
	якість надання медичних послуг у громаді	(бали від 1 (мін) до 5 (макс))	4	5
	кількість оновленого/придбаного обладнання для закладів охорони здоров'я у громаді	одиниць	тенденція до зростання	тенденція до зростання
Екологічне управління	обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища у рік	тис. грн	2000	2500

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

Компоненти довідки	Індикатори	Одиниця вимірювання	2024 рік	Цільові значення у 2027 р.
	чисельність дітей та молоді, долучених до освітніх заходів з підвищення еко-свідомості	осіб	тенденція до зростання	тенденція до зростання
	рівень екологічної культури мешканців громади	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	4	5

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії та Плану заходів.

3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, здоров'я населення, збереження об'єктів природно-заповідного фонду, а також об'єктів культурної спадщини.

Водночас під час виконання документа державного планування в результаті моніторингу реалізації цілей, передбачених в ньому, можуть бути виявлені впливи на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. У такому разі перелік індикаторів для моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, буде доповнено відповідними індикаторами, які дозволять об'єктивно оцінити та відстежити зміни.

4. Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Під час реалізації Стратегії та Плану заходів будуть відстежуватись екологічні загрози для довкілля шляхом спостережень та збору наявних статистичних та звітних даних про стан довкілля, про наслідки для довкілля та здоров'я населення, які виникли за результатом реалізації передбачених у Плані заходів проєктів та заходів місцевих програм розвитку, скерованих на досягнення стратегічних цілей та бачення Стратегії. Отримані показники будуть проаналізовані та об'єктивно оцінені шляхом порівняння наявних значень з нормативними значеннями (встановленими нормативно-правовими актами) та/або з цільовими значеннями (визначеними у Звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування).

5. Періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, ОМС вживає заходів для їх усунення. Відтак вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями буде здійснюватися не рідше одного разу на рік.

6. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, включають:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про вплив реалізації документа державного планування на довкілля, в т. ч. здоров'я населення;
- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади;
- відстеження процесу виконання документа державного планування відповідно до ухвалених в ньому цілей та завдань, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків для довкілля, в т. ч. здоров'я населення.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно передбачають здійснювати аналіз захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, ОМС вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження Стратегії та Плану заходів розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджену Стратегію та План заходів, рішення про їх затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Транскордонні наслідки виконання Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

11. РЕЗЮМЕ ІНФОРМАЦІЇ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

1. Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року покликані забезпечити розвиток Дубенської міської територіальної громади як сучасної згуртованої громади з екологічно чистою територією, комфортної та безпечної для ведення бізнесу та проживання, гостинної для поціновувачів активного і пасивного відпочинку. Для забезпечення такого поступу Стратегія та План заходів базуються на принципах збалансованого економічного та соціального розвитку громади, раціонального використання ресурсного потенціалу та екологічної безпеки. Стратегічні напрями розвитку громади включають природоохоронну складову й спрямовані на забезпечення цілей з розвитку екологічно чистої та енергоефективної громади, зокрема через підвищення екологічної свідомості мешканців громади.
2. Цілі та завдання Стратегії загалом спрямовані на зменшення шкідливих впливів на довкілля. Вони узгоджуються з державними та регіональними екологічними цілями, визначеними Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 р. №1363-р, а також з Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2027 року та Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року.
3. Екологічна ситуація на території громади характеризується відносною стабільністю показників. На території громади розташовані три об'єкти природно-заповідного фонду – ботанічні пам'ятки природи місцевого значення Дуб пана Василя, Дуб Діонісія Міклера та Дуб графині Шувалової. Об'єкти Смарагдової мережі України на території громади відсутні. Водночас висока зношеність інженерної інфраструктури громади, зокрема мережі водопостачання і водовідведення, низький рівень енергоефективності, енергетична ресурсозатратність бюджетних установ, потреба у рекультивації наявного переповненого полігону ТПВ тощо в комплексі створюють екологічні загрози для громади.
4. Серед головних екологічних проблем Дубенської міської територіальної громади можна виділити наступні: забруднення атмосферного повітря та ґрунтів шкідливими викидами, які спричиняють транспортні засоби, особливо в місцях житлової забудови, прилеглої до автодоріг з інтенсивним рухом транспорту; забруднення поверхневих вод через скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод та у зв'язку з відсутністю водоохоронних зон; фізичний і моральний знос очисних споруд; екзогенні геологічні процеси тощо.
5. Для зменшення впливу на довкілля викиду шкідливих речовин в атмосферу, в т. ч. автомобільним транспортом, доцільно: створити території зелених насаджень обабіч автошляхів; стимулювати заходи з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх галузях (в першу чергу, комунальних закладів).
Для забезпечення екологічної безпеки водних ресурсів у громаді та запобігання потрапляння стічних вод домогосподарств та підприємств в ґрунт та поверхневі води потрібно: здійснити поступову заміну зношених інженерних систем водопостачання та водовідведення; здійснити ремонт/модернізацію очисних споруд із застосуванням новітнього обладнання та технологій; здійснювати постійний моніторинг та контроль за дотриманням норм водоохоронних зон; здійснити захист джерел

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

питного водопостачання від шкідливого впливу, формування зон санітарної охорони навколо джерел водопостачання.

Для запобігання забрудненню ґрунтів та зниженню їхньої родючості доцільно: провадити будівництво, реконструкцію та ремонти автомобільних доріг сполучення виключно за умови комплексного обґрунтування екологічних і соціальних переваг обраного варіанту будівництва; провести інженерно-технічні та ґрунтозахисні заходи; запровадити громадський контроль за станом довкілля у громаді (наприклад, через платформу електронної демократії e-dem.ua); провести закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивки клумб, квітників тощо в громадських місцях; розробити комплексний план просторового розвитку території громади.

Для запобігання забрудненню території громади ТВП, в т. ч. появи несанкціонованих сміттєзвалищ, необхідно: розробити план управління відходами у громаді; регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ, зокрема, у місцях відпочинку та рекреації, та своєчасно їх ліквідовувати; провадити масово-роз'яснювальну роботу серед населення для посилення його участі у роздільному сортуванні сміття; здійснити рекультивацію полігону ТПВ.

Для збереження рослинного і тваринного світу громади доцільно: підвищити кваліфікацію і розвиток професійних компетенцій представників організацій громадянського суспільства у сфері охорони довкілля; розробити, розширити і впровадити нові форми залучення громадськості до процесу формування і реалізації місцевої політики, у тому числі екологічної; здійснити спеціальні природоохоронні заходи щодо збереження біотичного і ландшафтного різноманіття на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. Зважаючи на відсутність на території Дубенської міської територіальної громади об'єктів Смарагдової мережі України, а також беручи до уваги незначну кількість та площу наявних об'єктів природно-заповідного фонду доцільним є створення нових природоохоронних територій та розширення мережі природно-заповідного фонду, наприклад, на базі існуючих парків чи територій озеленення.

Для зниження впливу зміни клімату на довкілля громади доцільно: проводити моніторинг рекреаційних навантажень на ландшафти; налагодити співпрацю громадських організацій, органів місцевого самоврядування з європейськими організаціями та фондами, що займаються фінансовою підтримкою регіонального розвитку та вирішенням екологічних проблем; сприяти зменшенню викидів парникових газів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі зелених насаджень. Для запобігання погіршенню здоров'я населення громади необхідно: підвищувати якість і розширювати перелік медичних послуг, що надають заклади охорони здоров'я громади; покращити матеріально-технічну базу закладів охорони здоров'я громади; проводити інформаційно-оздоровчі заходи щодо популяризації активного способу життя, формування відповідального ставлення до довкілля та власного здоров'я.

Крім того, доцільно здійснювати заходи із моніторингу стану довкілля, зокрема якості атмосферного повітря та водних ресурсів громади.

У проєкті Плану заходів необхідно деталізувати заходи, передбачені в проєктах місцевого розвитку, що увійшли до Плану заходів.

6. Реалізація Стратегії та Плану заходів не передбачає появу нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація багатьох оперативних цілей і завдань Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації в громаді.

Звіт про СЕО Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року

7. Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до появи негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний кумулятивний вплив на довкілля, – відсутня.
8. Під час реалізації Стратегії та Плану заходів передбачено здійснення моніторингу ефективності їх впровадження за допомогою екологічних індикаторів. Це є важливою складовою контролю впливу реалізації Стратегії та Плану на довкілля та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади з врахуванням екологічних норм.
9. Транскордонні наслідки виконання Стратегії та Плану заходів відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

Зважаючи на зазначене вище можна стверджувати, що загалом розроблення Стратегії та Плану заходів було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та заходів з мінімізації появи негативних ризиків. Реалізація Стратегії та Плану заходів, за умови дотримання екологічних вимог, сприятиме збереженню довкілля та зменшенню антропогенного навантаження. Робота у напрямку досягнення цілей Стратегії забезпечить стійкий розвиток громади та сприятиме покращенню рівня життя місцевих мешканців через діяльність органу місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців громади з дотриманням екологічних норм та раціональне використання природних ресурсів.

Виконавець документу:

Старший науковий співробітник
відділу регіональної фінансової політики
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього НАН України»,
к.е.н., доцент

Андрій ДУБ